SVOBODA

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVII. No. 59. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MARCH 29, 1990 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 29-го БЕРЕЗНЯ 1990 Ч. 59 РІК XCVII

ПРЕСОВИЙ КОМУНІКАТ УПТ В ЗСА

Мирянський рух об'єднаний в Патріярхальному Товаристві близько слідкує за подивугідним відновленням довго терплячої Української Католилцької Церкви в Україні, а головно вимогою привернення їй законного статусу. Вірні Української Католицької Церкви в Укріні та голова Комітету Захисту Греко-Католицької Церкви, Іван Гель вповні піддержують Владику В. Стернюка, що екуменізм може бути щойно тоді, коли УКЦ буде мати юридичне право на своє існування,що є необхідним для нормалізації церковно релігійного життя УКЦ в Україні.

Владики УКЦ в Україні цілком ясно з'ясували у своїй заяві 17-го березня ц.р., що потрібно зробити для якнайкращих церковно-державних і між-церковних відносин. Уряд Совєтського Союзу при допомозі РПЦ сталінським терором пограбував і позбавив УКЦ правного існування. Тепер у часі „перестройки" і демократизації їх обов'язком є уневажнити незаконність псевдо-синоду 1946 року і повернути Греко Католицькій Церкві всі права і майно.

Ми підтримуємо і солідаризуємося із заявою владик і мирян Греко Католицької Церкви в Україні, які після виходу із чотиристоронніх переговорів заявили своє становище до державного правління Совєтського Союзу і до проводу РПЦ. В їх окремих особливостях відповідає засудження так званого Синоду '46'-го р., регабілітація і визнання Греко Католицької Церкви, як повноправної інституції. Щойно тоді можуть відбуватися спілкування у дусі християнської справедливости і любові.

Рома М. Гайда, голова
Проф. Леонід Рудницький,
Василь Никифорук — заступники

РУХ ВИРІШИВ НЕ ПЕРЕТВОРЮВАТИСЯ У ПОЛІТИЧНУ ПАРТІЮ

Лондон (УПА). — Рух не буде політичною партією. На четвертій сесії Великої Ради Руху, яка відбулася в суботу, 24-го березня в Хусті делегати проголосували та винесли рішення не перетворювати цю масову організацію на політичну партію. Використовуючи цю подію Дмитро Павличко, голова Товариства Української мови, проголосив свою резигнацію із членства Комуністичної партії.

Перша половина цього з'їзду була присвячена 51-ій річниці проголошення незалежности Карпатської України в березні 1939 року. Головну промову виголосив голова Руху та депутат до новообраного парляменту УССР Іван Драч. Друга частина з'їзду була присвячена виключно на дискусію в справі перетворення Руху в партію.

Левко Лук'яненко, Вячеслав Чорновіл, Степан Хмара та Сергій Конєв одностайно підкреслювали те, що це не буде легко, а радше правдоподібно й неможливо перетворити таку чисельну та різноманітну організацію, як Рух в політичну партію.

З'їзд також виніс постанову та затвердив звернення до народу Литви та інших народів СССР, в якому підтримується Верховну Раду Литви в їхніх намаганнях до незалежности. А в той сам час засуджуючи рішення третього з'їзду народних депутатів СССР за порушення суверенности Литви. Інші точки, які обговорювалися на цьому четвертому з'їзді Великої Ради Руху були про екологію України, а зокрема про наслідки Чорнобильської трагедії.

У ЛИТВІ ТРИВАЮТЬ АРЕШТИ „ДЕЗЕРТИРІВ"

Вільнюс, Литовська Республіка. — Совєтські вояки приступили до арештів громадян Литовської Республіки, які відмовляються служити в окупаційній армії. З Вільнюсу та інших міст Литви надходять повідомлення, що совєтські вояки взяли штурмом лікарні, психіятричні медичні заклади, в яких переховувалися, щоб не йти в армію СССР, литовські хлопці.

Свідки розповідають, що в багатьох випадках вояки били не тільки молодих литовців, що переховувалися, але й службовий персонал.

„Вони били хлопців кулаками. Я боялася, що вони почнуть стріляти", — сказала медична сестра однієї з вільнюських шпиталів кореспондентові агентства АП Енн Імс, яка повідомила також, що на підлозі психіятричної лікарні у Вільнюсі лишилися сліди крови. Вояки погрожували зброєю американським телевізійним журналістам, які фотографували сцену штурму лікарні, і конфіскували касету з плівкою.

Генерал армії Валентін Варенніков повідомив про арешт 23 „дезертирів". Помічник заступника голови Верховної Ради Литви Чеслав Станкявічус назвав рейди совєтських вояків варварством.

Ще більш рішуче осудив дії совєтської воячни президент Литовської Республіки Вітаутас Ляндсбергіс. Він назвав ці дії „відкритими актами агресії". В. Ляндсбергіс дуже скептично поставився до запевнення, яке дав Горбачов сенаторові Едвардові Кеннеді під час зустрічі в понеділок. „Він дав мені зрозуміти, — сказав на пресовій конференції сенатор, — що не вживе військової сили, поки не існує загроза життю населення". Ляндсбергіс так прокоментував слова Горбачова: „Він шукає приводу для застосування сили".

Як вважають незалежні спостерігачі, що перебувають у Литві, совєтська армія займається відкритими провокаціями, ніби запрошуючи когось зробити хоч би один вистріл. Після цього вона зможе застосувати силу „на законній підставі".

Щоб не було свідків, Москва дала розпорядження очистити Литву від чужинецьких журналістів, дипломатів, промисловців.

Речник Міністерства закордонних справ СССР Геннадій Герасімов накинувся з критикою на американський Сенат, який одноголосно (93-0) прийняв резолюцію, яка осуджує тактику залякування, що її застосовує Совєтський Союз у Литві, і просив президента Буша встановити дипломатичні відносини з Литовською Республікою. Г. Герасімов заявив, що ця резолюція являє собою порушення принципів міжнародного права, і її доводиться розглядати як вмішування у внутрішні справи Совєтського Союзу.

Вашінгтон покищо, судячи з усього, не має наміру реагувати на провокації совєтських військ в Литві. Президент Литовської Республіки В. Ляндсбергіс заявив, що литовці розцінюють це, як ще одну зраду ЗСА стосовно до Литви, щоб не погіршити стосунків зі Совєтським Союзом.

У ПОЛЬЩІ ПЕРШИЙ РАЗ ВІДЗНАЧИЛИ РІЧНИЦЮ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ

Варшава, Польща. — Український тижневик „Наше Слово" помістив у числі з 4-го березня довшу замітку про відзначення річниці державної незалежности України, проголошений актом з 22-го січня 1918 року і день соборности з 22-го січня 1919 року. „Утворення УНР практично означало завершення всіх надій і сподівань українського народу, впродовж віків гнобленого і поневоленого, який, незважаючи на зусилля, намагання, численні жертви, досі не створив власної державности", — пише згадана газета.

Політичні зміни, які наступили у Польщі, послідовний процес демократизації політичного й економічного життя, довели до ситуації, коли мрії української спільноти стали збуватися. Українська громада в Польщі вперше відзначила свято незалежности та спільно пом'янула тих, хто віддав своє життя за волю України. Відзначення цих роковин відбулося по різному. Як інформували засоби масової інформації, в кількох містах — Вроцлаві, Варшаві, Люблині, Гданську, Катовицях, Білостоці — відбулися мітінґи, у яких брало участь від кілька десятків до кілька тисяч осіб. У Гурові-Ілавецькому, містечку на півночі Ольштинщини, місті поселення чималої громади українців, за допомогою Громадського комітету, якому віддано допомогла Спілка Української Молоді, з нагоди роковин відправлено врочисте Богослуження, яке правили оо. Юліян Ґбур і Мирослав Трояновський. В проповіді вірні почули про ґенезу виникнення незалежної української держави, її зв'язок з Церквою, причини раптового занепаду та вплив цієї події на формування в пізнішому часі політичної та громадської думки.

Після Богослуження відправлено Панахиду за всіх борців за волю України. Відправа закінчилась релігійним гимном „Боже Великий..." Треба відзначити, що тут вперше прилюдно виступила молодь, об'єднана в нещодавно заснований СУМ. Делегація молоді, зодягнена в українські народні строї, несла національні синьо-жовті прапори. У Богослуженні взяли також участь представники польського парляменту.

Після Служби Божої присутні зібрались у великій залі і вислухали доповідь, яку виголосив молодий український історик Володимир Козубель. Виступали також посол Ю. Любєнецький і бажав українцям щастя на шляху до вільної України. Дуже прихильною була доповідь та побажання лідера партії КПН Лєшка Мочульського, що приїхав до Гурова на запрошення Громадського комітету. Він заявив, що „доля України і доля Польщі всім нам близька. Не буде вільної Польщі без вільної України І тому нехай чимскорше буде вільна Україна", — заявив гість під гучні оплески присутніх.

Потім відбувся концерт з цього приводу з виступом фолкльорного колективу „Думка", який включив до програми також патріотичні пісні. Крім належної декорації сцену прикрашували синьо-жовтий прапор і тризуб, а сумівська молодь, яка прибула на святкування компактною масою, принесла зі собою на знак поєднання, крім українського також польський прапор. „Минулий рік і початок цього року були дуже багаті подіями суспільно-політичного характеру для українців в Польщі", — говорить автор довшої інформації Богдан Тхір у газеті „Наше Слово".

Проф. І. Головінський призначений продеканом в Ратґерському університеті

Нюарк, Н.Дж. — Д-р Іван Головінський, психолог і професор Ратґерського університету від 1986 року, призначений на становище продекана високої педагогічної школи Ратґерського університету в Ню Бронзвику. На цьому новому становищі, професор Головінський є відповідальний за всю наукову і академічну діяльність університету.

Згаданий університет має біля 1,200 заавансованих студентів-аспірантів, які працюють над маґістерськими і докторськими дипломами. Понад 400 студентів працюють на докторськими дисертаціями. Професорський склад нараховує 70 викладачів зорганізованих у трьох факультетах-департаментах: психології, педагогічної теорії, філософії і адміністрації, навчання і освіти. На згаданих факультетах студенти можуть вибирати біля двадцяти п'яти спеціяльностей.

Призначуючи професора Головінського на це відповідальне становище академічного керівництва, адміністрація університету підкреслила його „визначні наукові кваліфікації та широкий академічний досвід". Професор Головінський є довголітнім членом міжнародної і американської асоціяції психологів як також довголітнім членом Наукового Товариства ім.Шевченка.

Українець взяв участь у конференції багатокультурности у Канаді

Оттава (ОУПС). — Публічна опінія Канади затривожена тепер справою Міч-лейкського договору з 1987 року, на основі якого Квебек мав би прийняти нову канадську конституцію з 1982 р.: якщо не всі канадські провінції приймуть цей договір до червня 1990 р., він упаде й Квеберк стоятиме далі поза Конституцією, чи — що більше — змагатиме до суверенности.

Крім багатьох інших справ, у Канаді живо дискутується відношення Міч-лейку до акту й політики багатокультурности, введеної в 1971 р. П.-Е. Трюдом. Одною з багатьох конференцій щодо цього була конференція, влаштована Центром Людських Прав Оттавського університету дня 13-го березня 1990 р., в якій крім головного доповідача д-ра Евелін Каллен, взяли участь представники етнічних груп Канади, в тому з українців д-р Яр. Рудницький з Монтреалю. Як колишній член Королівської Б-Б Комісії він заявився за Міч-лейкським договором, вважаючи, що ані політика ані акт багатокультурности в нічому не зміниться, коли Квебек приєднається до загально-канадської конституції з 1982 р. При цьому він висловив признання д-р Каллен за правильне з'ясування й оцінку канадської багатокультурности й багатомовности.

Етнічні розповіді

Трентон, Н.Дж. — „Америка стала мрією мого життя" так висловився швець голляндського походження житель місцевости Петерсон в опитах, що їх переводила Стейтова історична комісія в 1930-тих роках серед етнічних меншин нюджерзького стейту. Історія його життя є одною із багатьох у книжці „Америка, мрія мого життя: вибір із 'проєкту' федеральних письменників з етнічного опиту в Ню Джерзі" за редакцією Дейвида Коена. Книжку надрукувало Видавництво Ратґерського університету.

В роки великого безробіття в ЗСА, чи радше при їхньому закінченні 1939 до 1941 уряд, щоби дати частинне зайняття найняв людей, які їздили та опитували іміґрантів, що приїхали до ЗСА при кінці 19-го та на початку 20-го століть і поселились в містах Ню Джерзі. Серед опитуваних були ірландці, поляки, литовці, росіяни,голяндці, українці, жиди та італійці в більшості жителі міст Нюарку та Петерсону. Історії з їхнього життя сягають аж у 19-те століття, ще декілька ґенерацій раніше, як збірки усних розповідей наших днів. Ця збірка представляє таку ж вартість для інших національностей, як й та, що була видана Проєктом федеральних письменників з розповідями невільників для американців африканського походження.

Книжку „Америка, мрія мого життя" можна купити в м'якій оправі за 13.95 дол., а в полотняній оправі за 40 дол. в книгарнях Ню Джерзі або пишучи до: Rutgers University Press Distribution Center, P.O.Box 4869, Hampden Station, Baltimore,M.D. 21211.

В м'якій оправі книжку можна замовляти в New Jersey Historical Commission, Department of State, 4 North Broad Street, CN 305, Trenton, N.J. 08625.

Коли бажаєте точніших інформацій, телефонуйте до Дейвида Коена, при Історичній комісії Ню Джерзі (609) 292-6062.

ДОПОВІДЬ ДЛЯ СЕНЬЙОРІВ

Ню Йорк. — Тут в суботу, 31-го березня, в домівці Сеньйорів при товаристві „Самопоміч", 98 Друга аве. відбудеться доповідь д-ра Тараса Одуляка на тему: „Хіропрактика і фукниції спини". Початок доповіді о год. 3:30 по полудні.

„ЗАГРАВА" У КЛІВЛЕНДІ

Клівленд, Огайо. — Український Драматичний ансамбль „Заграва" з Торонто, Канада, перед своїм виїздом на турне в Україну, ставить „Гріхи молодости" Арнольда і Баха. Вистава відбудеться в суботу, 7-го квітня, в залі парафії Покрова Пресвятої Богородиці при 6810-12 Бродвю рд., Парма. Початок вистави о год. 7-ій вечора.

ДОПОВІДІ ГОСТЕЙ З УКРАЇНИ

Ню Йорк. — Українська Вільна Академія Наук влаштовує доповіді гостей з України, які відбудуться в суботу, 31-го березня, о год. 3:30 по полудні в будинку Академії, 206 Захід 100-та вул. З доповідями виступлять: академік і секретар відділів історії, філософії і права АН УССР д-р Іван Курас — „Сталін і Україна", д-р Іван Ладивір, учений, секретар відділу історії, філософії і права АН УССР — „Нові дослідження історії Академії Наук УССР". Засідання відкриє д-р Ярослав Білінський.

КВАРТЕТ ІМ. ЛИСЕНКА В НЮАРКУ

Нюарк, Н.Дж. — Тут в неділю, 1-го квітня, в залі української церкви св. Івана Хрестителя відбудеться концерт квартету ім. Лисенка з Києва. В програмі концерту: адажіо і менует із струнного квартету М.Лисенка та „Сім останніх" слів Христа на хресті" (опус 51, 1785 р.) Й. Гайдна. Виконавці — професори Київської консерваторії: А. Баженов скрипка, О.Клочков — скрипка, Ю.Холодов — віоля, В.Гайдук — віольончеля. Початок концерту о год. 6:30 вечора.

Закликають приєднати Закарпаття до Чехо-Словаччини

Мукачево-Ужгород. (ПС УГС). — Керівники Закарпатської крайової та Мукачевської філій УГС з тривогою повідомляють, що група провокаторів, називаючи себе членами УГС та Руху, розгорнула аґітацію серед місцевого населення за приєднання Закарпаття до Чехо-Словаччини.

Керівники Закарпатської філії УГС та НРУП 20-го березня випустили з цього приводу звернення до громадян Закарпаття, у якому сказано:

„Нещодавно в Чехословаччині побував один з колишніх членів УГС Степан Чулей, який похвалявся прилюдно, що він від імені Руху та УГС передав уряду Чехословаччини інформацію. Після цього Степан Чулей та ще деякі особи розгорнули аґітацію серед населення Мукачева, мукачевського та ужгородського районів за приєднання Закарпаття до Чехословаччини. Такі дії члена УГС суперечать декларації принципів організації, тому С. Чулея було гласно виключено зі спілки. УГС отримала відомості, що окремі особи намагаються збирати і таємно переправляти в ЧССР підписи громадян Закарпаття за перехід області до складу Чехословаччини.

(Закінчення на ст. 8-ій)

НЮ ЙОРК ПОКЛОНИТЬСЯ ВЕЛИКОМУ КОБЗАРЕВІ

Джерзі Сиді (О. Кузьмович). — До редакції „Свободи" знову завітала добре нам відома гостя, керівник Студії Мистецького Слова Лідія Крушельницька з групою своїх молодих студійців — Тарасом Ганкевичем, Тарасом Певним, Галею Кузишин та Павлом Червоняком, щоб поінформувати про великий концерт в пошану Великого Кобзаря, який відбудеться у Вашінгтон гайскул, при 16-ій вул. та Ірвінґ Плейс у неділю, 1-го квітня, о год. 3-ій по полудні, організований Об'єднаним Комітетом Українсько-Американської Організації Ню Йорку— Відділ УККА.

На світлині: сидять (зліва) Л. Крушельницька , Г. Кузишин, стоять (зліва): Т. Певний, П. Червоняк і Т. Ганкевич

В першу чергу наші гості, а зокрема, їхня провідниця Л. Крушельницька пояснює що цей концерт проголошений був на день 18-го березня, але з уваги на велику Шевченкознавчу Наукову Конференцію з учасниками з України, його в останній хвилині перекладено на пізнішу дату, саме на неділю, 1-го квітня. У концерті, після святочного слова проф. Володимира Барагури, ціла програма виповнена точками членів Студії Мистецького Слова.

Як довідуємося від наших гостей, у першій частині вони виведуть поему „Невольник", що її вперше виставляли у Вашінґтоні з приводу 25-річчя посвячення пам'ятника Т. Шевченка. Як і там, так і тепер, головні ролі гратимуть Володимир Курило, Ярина Ференцевич Ксеня Пясецька, Тарас Пев-

(Закінчення на ст. 8-ій)

ВІДКРИВАЄТЬСЯ ҐАЛЕРІЯ КАРТИН „ВЕСНА"

Ню Йорк. — Тут в суботу, 31-го березня, в приміщенні „Самопомочі", 92 Друга аве., о год. 3-ій по полудні відбудеться відкриття постійної Ґалерії мистецьких картин „Весна" Ґалерія, в якій буде проводитися продаж картин, буде відкрита від вівтірка до неділі від год. 10-ої ранку до 5-ої по полудні.

У СВІТІ

АЛБАНІЯ ВІДКРИЛА прямі телефонічні зв'язки із заходом, тим самим знімаючи деякі свої заборони, що робили цю країну одною з найбільш ізольованих у світі. Працівник албанської телеґрафічної аґенції в Тірані, столиці країни заявив, що прямі телефонічні лінії з деякими країнами заходу були відкриті 20-го березня. Телефонувати прямо до Албанії можна із Франції, Канади та Британії, як із Албанії до тих же країн. Албанці можуть телефонувати прямо з Албанії до ЗСА, але з Америки до Албанії немає прямого сполучення.

ПРОКУРАТУРА СХІДНЬОЇ Німеччини заявила, що відкидає пляни про притягнення до судової відповідальности колишнього шефа Комуністичної партії Генріха Гонекера за зраду батьківщини. Своє рішення прокуратура винесла на базі браку доказів потрібних до такого оскарження, одначе Г. Гонекер далі знаходиться під слідством у справах корупції та надужиття влади. З бюра головного прокурора Ганса-Юрґена Джозефа вийшло повідомлення, що двох інших членів Гонекерового політбюра звільнено з оскаржень зради, але так як і їхнього шефа підозрівається в корупції та надужитті влади. Ці дві особи — це колишній шеф тайної поліції Еріх Мілке та Ґінтер Міттаґ колишній міністер економіки. Зовсім відкинено оскарження у зраді колишнього шефа пропаґанди Йоахіма Германна.

В АМЕРИЦІ

УЖЕ ЧЕТВЕРТИЙ ТИЖДЕНЬ триває переслухання судової справи Джана Поіндекстера, колишнього дорадника президента Роналда Реґена у справах крайової безпеки. Як уже повідомлялось, контр-адмірал у відставці Поіндекстер обвинувачується у п'яти злочинах, пов'язаних з Іран-контра аферою — нелеґальною продажею зброї Іранові та нелеґальною пересилкою зброї антикомуністичним партизанам Нікараґуа. Присяжні вже прослухали свідчення колишнього президента Реґена, які були записані на відеоплівку, колишнього міністра юстиції Едвіна Міза, конґресменів Лі Гамілтона і Генрі Гайда, а також колишнього члена Ради крайової безпеки підполковника у відставці Олівера Норта. Адвокати Дж. Поіндекстера стверджують, що поправка Боланда до закону про торгівлю не відноситься до Ради крайової безпеки. Ця поправка була введена з ціллю заборони озброєння антикомуністичних партизанів Нікараґуа. Голоси свідків розділились: конґресмен-демократ Гамілтон вважає, що поправка Боланда стосується також Ради крайової безпеки, а конґресмен-республіканець Гайд переконаний у протилежному. Позиції конґресменів відображають відношення їх партій до нелеґальних пересилок зброї антикомуністам Нікараґуа. Демократи завжди були проти таких пересилок.

ПІКЛУВАННЯ ПРО СТАРИХ хронічно хворих людей, яке довгий час було сімейною справою, починає переходити на плечі суспільства та ставати мінливим політичним питанням. Ґенерація, народжена в період „бейбі буму" старіє та перетворюється у багаточисельну групу престарілих. Теперішня система довготривалого піклування про старших та хворих осіб залишає переважну більшість старшого покоління без опіки. Від недостатньої кількости відповідних програм страждають не тільки престарілі, але у великій мірі їх родини, де жінки, або доньки піклуються старими й хворими батьками вдома на власні кошти. Рахунки за перебування у піклувальних будинках часто перевищують збереження за ціле життя та ставлять старших осіб над прірвою злиднів. В середньому річний побут у піклувальному будинку коштує 30,000 дол. Політичне напруження довкола цього питання досягло вершин минулого року, коли Конґрес був змушений скасувати більшість програм, які покривали катастрофічні кошти медичного забезпечення престарілих громадян. У цьому фіскальному році Федеральний фонд медікейд виділив 15 біл.дол. на довготривалу опіку, з яких менше як три відсотки заплановані на опіку вдома.

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА Джорджа Буша підтвердив вістку про американсько-совєтський збіжевий договір, який запевнює американцям експортний ринок на додаткові мільйони тонн збіжжя кожного року, впродовж наступних п'яти років. Це включає пшеницю, збіжжя для годування худоби та соєвого бобу. Секретар Департаменту сільського господарства Клейтон Юттер, привітав цей договір як „бажаний крок вперед у взаємоспілкуванні".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street Jersey City N.J. 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)

Subscription 1 year $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00 UNA members 1 year $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to:

Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City N.J.

P.O. Box 346 Jersey City N.J. 07303

Холодна війна між СССР і Заходом?

Колись можна буде з історичної перспективи робити правильні висновки з теперішньої кризи, яка настала між Литвою, як одною із 15-ти членських республік СССР та Москвою — після проголошення Литвою виступу з Союзу. Становище литовців ясне, зрозуміле і логічне. Тому 50 років СССР збройною силою силоміць включив Литву до імперії і тепер Литва, покликаючись на клявзулю совєтської конституції про право кожної союзної республіки виступити з Союзу — проголосила здійснення того свого права. Московський кореспондент „Ню Йорк Таймсу" Білл Келлер у своєму обширному повідомленні з 24-го ц.м. твердить, що Ґорбачов бореться за „збереження свого обличчя". На його рішення застрашити литовців показом збройної сили імперії та погрожуванням ще гострішими заходами вплинуло головно становище генераліції червоної армії. Орган міністерства військових справ „Красная Звєзда" вдарив на сполох і помістив цикл статтей про „загрозу" для імперії — після втрати ніби невідхильних для її безпеки надбалтійських баз. Може так, але може і ні. Здається, що найбільшим острахом Ґорбачова було мариво прецеденту для всіх інших поярмлених Москвою народів. Коли би повне державне усамостійнення Литви стало доконаним фактом, без уваги на згоду Москви — то могла б настати „ланцюгова реакція" — і розвал імперії. Так правильно інтерпретував під кінець минулого тижня диктор телевізійного каналу Ен-Бі-Сі, Том Брокав, який вичислив за іменем всі союзні республіки, які прагнуть визволитись з ярма, у тому числі й Україна.

Той страх Ґорбачова плюс натиск з правого крила партії і плюс натиск від військової генераліції продиктували Ґорбачову відсунути набік міркування закордонно-політичної натури. Можна собі уявити, що таке рішення не було Ґорбачову легке, бо він впродовж п'яти років старався здобути собі доступ до нової конфіґурації міжнародних сил, яка охоплювала би Европу від Атлантику по Урал і — Америку. Але на прикладі Литви показалося, що зберігати імперію в її територіяльній постаті із 14-ти насильно включеними країнами і водночас „співпрацювати" з Заходом — неможливо. Цей Захід, зорганізований у бльоці НАТО, тільки в теорії визнає право всіх народів до державного самовизначення. У практиці не підбадьорював ні одної сателітної країни і тим паче ні одного народу в СССР до державного усамостійнення. Захід боявся і боїться хаосу, дестабілізації, і підтримував та підтримує Ґорбачова, як ніби символ згідливости і ґаранта стабільности. А проте, коли Литва проголосила свою державну незалежність всупереч усім погрозам Ґорбачова президент Буш висловив перед журналістами у Білому Домі свій „подив для всіх литовських чоловіків і жінок". Виголосив публічну пересторогу Москві, щоби не вживала метод „залякування ані сили" у відношенні до Литви і виразно вказав на неминучість неґативної реакції, якщо Москва таке зробила б. Якщо Ґорбачов після вислання на Литву танків і панцерних возів припинить довіз ґазоліни, ізолює невеличку територію Литви від світу, триматиме далі війська і частини КҐБ у Вільнюсі та інших містах, якщо проголосить вийнятковий стан і виарештує верхівку литовців — неминуче наступить ізоляція СССР від Заходу. Не СССР за Леніна а Захід спустить залізну завісу на західньому кордоні СССР. Уряд Буша вже тепер передав совєтському амбасадорові офіційний протест проти видалення з кордонів СССР двох членів американського консуляту у Ленінґраді які прибули були до Вільнюса, та проти заборони в'їзду туди закордонних кореспондентів. Гостру заяву склав віцепрезидент Дан Квейл. При явно ворожій настанові супроти СССР цілого Конґресу Буш не може змінити становище — без попередньої зміни політики Ґорбачова. „Закон" чи пак „декрет" Ґорбачова про „леґальну процедуру виходу з Совєтського Союзу" — це клини з „права" — на виступ.

Ситуація змінюється щодня і щогодини. Можливо, що у Москві й у Вільнюсі придумують як би перевести відпруження і зискати на часі — обом сторонам. Назверх цього не видно. Назверх литовські патріоти приготовані на виарештування їх і передали на той випадок всі повновласті своєму представникові у Вашінґтоні і Ватикані, Стасинові Лозоратісові, президент Литви заявив, що Литва знову „окупована". Ситуація 4-ох мільйонів литовців страшна, але й ситуація Ґорбачова — незавидна. Литовський народ збережеться, імперія, хоч пізніше, розпадеться і Ґорбачов зникне з політичного овиду

Микола Руденко

ЛИСТ В УКРАЇНУ

Коли Ґорбачов умовляв литовців не виходити із федерації, хтось із залі вигукнув:

— Годі! Ми вже ситі федерацією. Добре знаємо, що це таке.

Тоді Ґорбачов, з притиском карбуючи кожне слово, кинув до залі несподіване запитання:

— Звідки ви це знаєте? Ви ніколи в ній не жили.

Мабуть, заля була приголомшена цим визнанням — вона насторожено мовчала. Тоді Ґорбачов багатозначно повторив:

— Так, ви ніколи в ній не жили.

Не знаю, чи десь були надруковані ці слова, але я слухав магнітофонний запис горбачовської бесіди з литовцями й можу посвідчити, що це було мовлено саме так, не інакше. Михайло Сергійович не сказав, що ви, люди добрі, жили не в совєтській федерації, а в тоталітарній імперії, але ж які інші висновки можна зробити з його тверджень?

Ось я розгортаю словник іншомовних слів 1955 року видання й читаю: "Тоталітарний режим — фашистський режим". Інших пояснень там взагалі немає. І в той же час на сторінках майже всіх совєтських часописів держава, виплекана сталінсько-брежнєвською диктатурою, сьогодні без будь-яких евфемізмів називається тоталітарною.

Що ж, це абсолютно справедливо, бо слово "тоталітарний" не означає нічого іншого, як тільки "всеохопний". Тобто державі належить геть чисто все: земля, її надра, твоя праця і навіть твоя душа. Останнє, мабуть найповніше охоплювалось державою, бо над ліпленням твого духовного „я" працювала ціла армія педагогів, аґітаторів і пропаґандистів. Навіть Церква була знищена заради цієї мети. І навіть соцреалізм заради цього було вигадано.

Тепер давайте підсумуємо: якщо Совєтський Союз не був федерацією, то ніколи не було й самого Совєтського Союзу — натомість існувала тоталітарна (читай: фашистська!) Московська імперія. Я особисто до цього сумного відкриття прийшов кілька десятиліть тому. Якби не воно, оце відкриття, мій життєвий шлях виглядав би зовсім інакше. Але щиро признаюся: щоб ця гірка істина нарешті здобула визнання на державно-партійному рівні — до цього я не сподівався дожити.

І ось таки ж дожив! Не хтось інший, а саме Ґорбачов зробив яканайбільше, щоб ми зуміли побачити реальний соціялізм у його справжній, а не пропаґандистській реальності. І той же самий Ґорбачов намагається нас переконати: федерації ніколи не було, а тепер вона буде. І коли вона прийде, настане рай на землях колишньої тоталітарної імперії...

Але ж які є ґарантії, що ґорбачовська "федерація" не залишиться тією ж самою імперією? Чи не краще було б спершу надати республікам повну, безкомпромісну незалежність, а тоді вже закликати їх до федерації, або скажімо, конфедерації? Чи сам Ґорбачов на посту президента виявить достатню послідовність у національному питанні?...

Розглянемо його дії в Азербайджані. Він чомусь посилає війська в Баку тоді, коли там уже армії нічого робити, окрім ліквідації Азербайджанського Народного Фронту.

Цілком можливо, що таки ж слід було вдатись до гуманної, поміркованої сили, щоб захистити вірменів від азербайджанських екстремістів. Але ж це належало робити значно раніше. Тобто до погромів, а не після них, коли вже із Баку евакуйовані всі вірмени. Та й діяти належало не так, щоб знищити людей більше ніж їх загинуло від погромів. І, до речі, загинули зовсім не ті люди, котрі чинили погроми, а ті, хто випадково потрапив під кулі й танки. В цьому разі військо Язова нагадує хірурга, котрий, рятуючи хворого від апендициту, заодно відтинає йому й ноги, аби він ніколи не захворів на ревматизм.

Хоч Ґорбачов цього, звичайно, й не хоче, але цивілізований світ розуміє: розмови про захист вірменів у Баку (коли вже їх там взагалі не лишилося!) — це тільки маскувальний засіб для введення окупаційних військ. Насправді ж вони були введенні заради того, щоб перешкодити азербайджанському народові здійснити своє конституційне право — вийти із складу того самого Совєтського Союзу, який ніколи не був Союзом. До речі, саме так і заявив міністр оборони Язов: війська введені для того, щоб врятувати комуністичний режим в Азербайджані. А коли Вашінґтон висловив з приводу цієї заяви занепокоєння, вся дипломатична команда Ґорбачова на чолі з Шеварнадзе кинулася спростовувати наміру відвертого Язова. Але ж дії московських військ свідчать самі за себе: окупанти всюди виловлюють функціонерів Народного Фронту й кидають їх до в'язниць. Та й з населенням поводяться не краще, ніж в Афганістані.

Що ж виходить? З одного боку, Ґорбачов розвінчує тоталітарну імперію, а з другого — всіма силами й засобами намагається її зберегти. І робить це так точно, як до нього робили всі московські імператори.

Адже ж це починалося іще з Петра Першого: Мазепа, на думку Петра, виявився зрадником — отже Україна мусить бути окупована. І не на рік-два, а назавжди! Або: інтернаціональний обов'язок закликає нас допомогти афганському народові. І ми так щедро йому "допомагали", що винищили понад мільйон мирних громадян — жінок, дітей і стариків.

То невже московське керівництво не вміє поглянути на себе збоку? І не очима західних політиків, зацікавлених у збереженні імперії, а очима власного народу.

Валентина Юрченко

ОДНЕ ПОКОЛІННЯ В ДВОХ СВІТАХ

Коли читаєш спогади різних авторів, то між рядками часто вловлюєш їхнє бажання усвідомити міцність духового, чи національного фундаменту, закладеного в їхніх характерах, поруч характерів сучасників і впливу довкілля. Так воно і в новій книжці Володимира Барагури „Як я став журналістом", що має підзаголовок „Спогади зі студентських років 1928-34". Вона мимоволі притягнула мою увагу ще й тим, що саме ці роки були й моїми студентськими роками, отже, ми з автором, за віком, належимо до одного українського покоління. Сама собою напрошувалася паралеля й бажання порівняти ті умови й той час, коли ми входили у життєву зрілість, перебуваючи в цілком відмінному духовому кліматі, у „різних світах" — студент Володимир Барагура в тодішній Галичині під Польщею, а я — в Україні підсовєтській.

Автор, видно, поставив собі за ціль написати сутоособисті спогади, він обмежився студентським життям і подіям, які він сам пережив. Це не ті документальні спогади, що подають докладний опис певного періоду в перекрої національно-громадському, політичному, економічному тощо. Але в конденсованій формі, у підтексті читач знаходить досить багато цікавих і цінних інфомацій.

Життя, як річку, не перейдеш вбрід.
Та, певно, в ньому і немає броду.
...Не уникай в путі круговороту —
Хай руки загартуються твої,
Бо доведеться плавати і проти,
І впоперек стрімкої течії.

Ліна Костенко

Звертає увагу, наприклад, скульптурна постать „Лева на Сторожі" (герб Львова) на ввідній сторінці книжки і як кінцівки. Автор, певно, зробив це продумано, вжившии цієї кам'яної постаті, як символу гарту, традицій, національної свідомости й державницьких змагань — того найціннішого, що входило в душу тогочасного молодого покоління, разом з прагненням до науки і формуванням усієї духовости.

Почавши студії у гуманістичному факультеті Львівського університету, Володимир Барагура порнув у науку і його, вимріяна ще з гімназії, журналістична „кар'єра" йшла впарі з нею. Молодий студент зосередив свої зацікавлення на слов'янознавстві — студіях польоністики й україністики. Авторова пам'ять подиву гідно зберегла деталі про методику викладів, характери професорів, а тому, що вони всі були поляки, то в спогадах окреслено й їхнє ставлення до студентів-україністів. На моє превелике здивування, далеко не всі були українажерами, навпаки, автор ствердив, що, „майже всі професори в ділянці слов'янознавства ставилися коректно до студентів-україністів". Більше того, — керівник катедри української мови, Ян Януф, почав був уживати терміну „руско-українські", а тому, що саме тоді був час т.зв. українізації в підсовєтській Україні, то й вимагав обзнайомлення з творами таких видатних авторів, як Зеров, Дорошкевич, Синявський. Та й університетська бібліотека мала багато видань з української літератури і мовознавства.

Автор зазначує, що коректне, а подекуди й прихильне ставлення професорів-поляків до студентів-україністів можна пояснити тим, що всі вони мусіли вивчати й предмети з польоністики. Одначе, в академічному житті не обходилося без польського шовіністичного чаду. Типовим українажером на славістиці був проф. Ташицький як і професор права, що перед іспитом спитав студента „скільки стирт він підпалив". Пострахом для студентів був і професор польської історії Закшевський, який вимагав „точного знання відомостей з політичної історії польського народу", де Хмельниччина й козацькі визвольні змагання означувалися як „хлопські бунти" проти Польщі.

На терені університету поляки-студенти активно не виступали проти українців, але шовіністичні ендецькі боївки, разом з міським шумовинням та польськими аґентами розперізувалися інколи дуже зухвало, зокрема, вчинили одного разу справжній розгром Українського Академічного Дому, який був центром студентського життя. У ньому, звичайно, відбувалися різні доповіді, бурхливі віча, сходини Гуртка Студентів Україністів та громадська діяльність ширшого засягу, „забарвлена політикою" й, на думку польської влади, цей Академічний Дім був „розплідником саботажистів". А проте, Дім продовжував функціонувати.

Закінчення буде.

Яр. Рудницький

Нова бібліографічна праця

Bibliography of Ukrainian Literature in English and French: Translations and Critical Works 1950-1986. (Ottawa: Ottawa University Press, 1989, 368 p. $20.00).

Нова праця Оксани Пясецької дає огляд української літератури й критичних статтей про неї англійською та французькою мовами у роках 1950-1986, залишаючи там поле для дальших розшуків, як щодо перекладів на інші мови (наприклад, німецьку, еспанську, португальську й тд.), так і щодо англо-французьких даних перед 1950 роком. Можна сказати, що цей піонерський крок Пясецької, славістичного бібліографа в бібліотеці Моріссета в Оттавському університеті, буде спонукою до дальших бібліографічних праць на полі української перекладної літератури, літературної критики й літературознавства. Чи майбутні бібліографи йтимуть за методологічною системою Пясецької, чи приймуть інші шляхи впорядкування матеріялу — невідомо. Все ж методологічне новум її залишиться доброю схемою для всякого, хто пробуватиме доповнити цю піонерську бібліографію у майбутньому.

Яке ж це новум?

Насамперед періодизація української літератури. Всупереч більшості праць західніх літературознавців Київський період належить у неї не до „російської" а до української літератури. Отож І „Слово про Ігорів похід" І „Поучення дітям" Володимира Мономаха, і Іларіон (Київський) і Кирило Турівський і багато інших авторів та творів, це — за періодизацією Пясецької — „українська література київського періоду", а не „рашіян", „руссіш", „рюсс", чи як там. Не один із „спеціялістів", від російської літератури відкриватиме широко очі, коли вперше довідається про цей незаперечний факт приналежности київського періоду до історії українського письменства.

Середню добу, означену Пясецькою як „українська література XIII-XVIII сторіччя, вона починає з козацьких дум, переходить до П. Беринди, Й. Ґалятовського, С. Полоцького, Т. Пропоповича, Гр. Сковороди, М. Смотрицького, Ів. Вишенського.

Модерна українська література сягає від І. Котляревського до... Анатоля Курдидика, а там іде до совєтсько-української літератури й української літератури в діяспорі. Можна не погоджуватися з такою періодизацією третьої доби в історії українського письменства, але об'єктивно треба признати, що досі ніхто з авторів, що її синтезували, не дав якоїсь іншої клясифікації й спроба Пясецької залишиться точкою виходу для дальших ініціятив у цьому напрямку. Це зокрема важливе під сучасну пору, коли обабіч залізної заслони йдуть намагання підкреслювати одність української нації на Батьківщині й у діяспорі, в тому одність мови, літератури, культури взагалі.

Так чи сяк, періодизація українського письменства, яку знаходимо в книжці Пясецької, заслуговує на увагу користувачів нею й (небагатьох) істориків української літератури, що діють тепер у діяспорі й в Україні.

Метода подачі бібліографічних даних про окремих авторів у Пясецької — задовільна: крім загальних оглядів літератури даної доби подрібно перелічено англо-французькі переклади окремих творів даного автора, а там літературно-критичні, чи літературознавчі статті про нього (на жаль, авторка не робить різниці між літературною критикою та літературознавством). Довідкова вартість даних Пясецької безперечна, транслітерація Конґресової Бібліотеки в Вашінґтоні — хай і упрощена — має всі дані на загальне прийняття. Переклади — хоч за них вона не відповідає — в більшості випадків дослівні, хоч тут і там трапляються т.зв. „вільні переклади".

Якщо говорити про недоліки праці, то тут на першому місці треба згадати неповність, значить невичерпність усього матеріялу, який підходив би для включення у працю. А теж вражає брак французького й українського наголовків книжки; зазначення, що це була маґістерська дисертація авторки в Оттавському університеті й інше.

Все ж у цілому вартість праці Пясецької незаперечна, а що найважливіше — вона може бути добрим зразком подібних компіляцій про іншомовні переклади української літератури: німецькі, еспанські, італійські, португальські, а теж і слов'янські: польські, чеські, російські тощо.

ПІСЛЯ ПІДСУМУВАННЯ перших вільних виборів за останні чотири декади, які відбулися у Мадярщині в неділю, 25-го квітня виявляється, що виборці віддали переважаючу більшість голосів двом новоствореним антикомуністичним партіям. Обидві партії змагаються між собою у намаганнях переконати виборців, як заскоро кріна повинна закінчити свій перехід на економіку вільного ринку. Повторні вибори в Мадярщині заплановані в наступному місяці, але з підрахунків перших виглядає, що виборці категорично відкинули Комуністичну та інші партії лівого напрямку. Переможцем виявилася середньо-права партія з націоналістичним забарвленням Мадярський демократичний форум, а її найближчим суперником являється Союз вільних демократів.

Мирослав Семчишин

У БОРОТЬБІ ЗА ЕКОЛОГІЧНЕ ОЗДОРОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

III

За останні роки дуже небезпечно погіршилась справа з непродуктивним Озівським морем. Воно прямо на очах гине. Вилов риби у ньому зменшився на 25 разів, а минулого року скинено в нього стільки нечистот, що рибалки взагалі перестають ловити в ньому рибу. Впарі з цим зникають сотні видів тварин і рослин. Просто на очах гине гумус — основа родючости ґрунту. За словами прокурора „в нашій республіці є вже цілі території, які можна назвати регіонами екологічного лиха"... У великій небезпеці опинився Дніпро, у який кожного року різні підприємства скидають 170 мільйонів тонн неочищених промислових стоків. Те ж саме діється з іншими річками (південний Буг, Самара, Інгулець), куди скидають мільйони забруднених відпадків.

Боротьбу з винуватцями в ділянці екологічних злочинів, тобто з адміністративними органами заводів, підприємств ітп. веде прокуратура, що має до диспозиції цілу сітку своїх контролерів. Але пропорційно до числа екологічних злочинів, їх не завжди вистачає і не у всіх випадках вони мають достатні кваліфікації, дарма що до своїх обов'язків вони ставляться дуже серйозно. До всіх порушників охорони природи чи людини примінюється відповідні кари, але існуюче законодавство по цій охороні чи забруднення повітря і води, далеко не вистачальне, бо перестаріле, не кажучи вже про те, що і ціла система очищування всіх промислових стоків, порівнюючи з іншими державами, на дуже низькому рівні. „Якщо — відверто заявив прокурор Потебенько — ми нині виправимо екологічно становища в Україні, то може статися так, що через три-чотири десятиліття і саме правосуддя нікому не буде потрібне..."

„Зелений Світ"

„На наших очах твориться новітня історія нашої землі і сьогоднішній наш з'їзд буде вписано колись у літопис видатних суспільно-політичних подій на Україні XX століття. Зробимо усе для того, щоб не червоніли наші нащадки за нас, щоб сьогоднішні боріння не були даремними, щоб примара екологічного апокаліпсису зникла з обріїв України майбутнього..." Ось такими м.і. словами у жовтні минулого року в Києві відкривав з'їзд української екологічної асоціяції „Зелений світ" її голова, письменник і народний депутат Верховної Ради СССР — д-р Юрій Щербак.

Створена в тіні чорнобильського вибуху ще у 1987 році, ця асоціяція набуває з кожним роком все більшого і більшого розголосу. Це самодіяльна громадська організація бере активну участь у вирішенні багатьох екологічних проблем сьогоднішньої України і в цих справах конструктивно співпрацює з державними органами і іншими громадськими формаціями. Зелений Світ став „провісником пробудження народу від мертвотної сплячки концтабірного і брежньовського бюрократичного соціялізму", веде діяльність без членських квитків, без бугалтерії, а в її „зелених лавах" мільйони людей, зокрема жертв Чорнобиля. Крім звичайного простолюддя в ній і письменники, науковці і культурні діячі, усі ті, що протестують проти розбудови атомних електростанції; усі — хто хоче дихати свіжим повітрям, пити чисту воду і жити на чистій землі. За відносно короткий час свого існування Зелений Світ зумів зорганізувати сотні різних акцій, масових зібрань, демонстрацій, семінарів і конференції і нав'язав зв'язки з міжнародними організаціями такого ж типу (як от „Ґрін-піс") та лікарями Канади, Швайцарії, Ізраїля.

Але перед організаторами і провідними людьми Зелений Світ має великі труднощі. За ствердженням Ю. Щербака, досі немає якогось надійного державного пляну ґрунтованого, від основ, покращання екологічної ситуації в Україні. А таким фундаментальним пляном треба би вважати докорінні зміни „в архаїчній структурі" української промисловости, бо „теперішній уряд не є урядом України. Для цього треба суверенітету України"! Така структурна зміна буде можлива тільки тоді, коли в Україні, скінчиться „колоніяльно-монопольна і хижацька всевладність союзних міністерств, до яких належить більша частина промислових об'єктів України.

У своєму статуті Зелений Світ, крім основних принципів гуманности і демократизму, на першому місці ставить як свою основну ціль загальнолюдське право на вживання, яке очевидно об'єднює усіх. У своїх вимогах змінити існуючий протинародний закон і замінити його справжнім законом про суверенітет, бо тільки це дасть змогу жити в екологічно здоровому середовищі.

Між вимогами, прийнятими на жовтневому з'їзді 89 р. є вимога прилюдно оголосити всі дані про справжній стан природи в Україні, і про стан захворювань людей, бож „ніякою тайною а ганьбою нашого часу є поважне зменшення тривалости життя в Україні": у мужчин зменшення на 7-8 років а в жінок на 4-6. За кількістю довгожителів Україна займає в світі 20-те місце (!); каліцтво новонароджених зросло з 6-ти до 13-ти на тисячу душ населення. Дуже збільшились онвологічні захворювання жінок і дітей, а серед жінок збільшилось захворювання на різні недуги. В останніх роках прийшло до спонтанного збільшення абортів (в середньому впродовж року 40,000 жінок не доношують вагітности!) Побіч соціяльно-економічних причин цього дуже сумного явища, наслідки екологічної катастрофи грають теж дуже поважну ролю, зокрема страшенна своїми розмірами чорнобильська катастрофа... І не без підстави Ст. Колесник у своїй статті про Чорнобиль писав: „На суд того Шульженка"!, бо 60 депутатів СССР звернулись до гол. прокурора почати слідство у справі Чорнобиля і добитись, якщо не кримінального то морального засуду, всіх винуватців. І ось так дзвін Чорнобиля пробудив мільйони народу нашого, що почав усвідомляти суть і зріст небезпеки біосферної катастрофи, яка повисла над Україною і яка тяжкою чорною, примарою загрожує і людині і природі — усього що живе на прадавній — правічній українській землі.

Кінець.

ПЛАСТОВА ВАТРА

Рік XXIУ БЕРЕЗЕНЬ 1990 Ч. 1(151)

Верх

МИКОЛА І ОЛЯ ГОРБАЛІ СЕРЕД ПЛАСТУНІВ

Довголітній політичний в'язень, член УГСпілки, поет і композитор Микола Горбаль відвідав з дружиною Олею восени минулого року Америку. Зразу після приїзду прибув до Гантеру на запрошення пл. куреня „Верховинки", які саме відбували там свою Раду. Щиро і безпосередньо розповідав про те, що відбувається в Україні, чим живе нарід, особливо молоді люди, які надії у них...

Відпочивши та надивившись на Гантерські гори, які так подібні до Карпат, відвідав і загін „Червоної Калини", який на іншій горі також відбував свою Раду.

Увечері, на спільній ватрі в Карпатії пластунки зробили йому несподіванку і заспівали його коляду „Вговорила мене казка" та пісню „А поле те чорне". Особливо зворушливою була ця остання пісня зі своїми сумними словами та повною трагічности мелодією. Приємний голос дорогого гостя і автора провадив у співі і нагадував недавнє сумне минуле.

Не вірилось, що так близько, між нами, сиділа людина, яка витримала тяжкий іспит життя, пройшла страшні совєтські тюрми й табори, не заламалась і ось тепер бачить, як в Україні сходить зерно, яке вона засіяла з побратимами. Це людина, яка сиділа у тюрмі з найкращими з найкращих синів України, і з ними і тепер є стрижнем відродження України.

У листопаді „Червона Калина" влаштувала в Народному Домі в Ню Йорку спільну вечерю з Горбалями, на яку запросили і „Верховинок". В часі вечері „калиняки" вручили Миколі Горбалеві свою відзнаку та грамоту, якою найменували його своїм почесним членом. Щиро дякував Микола Горбаль за цей акт, запрошував пластунів в Україну, у Карпати. Жартував, що друзі здивуються, коли побачать його з відзнакою „ЧК" (ЧеКа).

Ще перед виїздом Микола Горбаль взяв участь у підготові (помагав декорувати залю) та переведенні Вечора з нагоди 60-річчя Івана Світличного (говорив про нього, як про політичного в'язня), що його влаштували „Верховинки" в УІА в Ню Йорку.

Цей близький контакт з цею незвичайно вдумливою, відважною і завзятою людиною, що рівночасно є прекрасним поетом і композитором, дав пластунам добрий образ того, які це великі люди — оті наші новітні борці за волю України.

М. Горбаль

(Із збірки „Деталі пі...ого годинника")

А над Летячим летять
лелеки,
бо вже падають там
грушки,
ростуть підпеньки
горить на городі
картопляне бадилля
і перед хатою мама
сіють із запаски
на зиму
смуток

пл. сен. Ольга Кузьмович

У ВАЖЛИВИЙ ТА ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЧАС

Здається, що перед кількома місяцями, коли ми перебрали провід Українського Пласту в ЗСА і прирікали перед зібраними численними делегатами виконувати наші обов'язки якнайкраще, ніхто із нас не сподівався, що світові події зокрема у Східній Европі розвинуться таким американським темпом і відіб'ються таким сильним відлунням у всіх ділянках громадського життя.

Вони заторкнули також сильно пластову діяльність, переміни, які зайшли в Україні та поставили перед нами нові проблеми, а то і нові обов'язки.

Але перш усього ці події струснули нашою байдужністю, що її можна було подекуди відчувати в останіх роках не лиш у нашій праці але і в цілому громадському житті української діяспори. Тепер ми усі „живемо" Україною, і нею живуть пластуни дуже безпосередньо і сильно. Кожня подія, кожний новий зрив викликає тут реакцію. Саме тому Крайова Пластова Старшина дала доручення на кожних пластових сходинах новацтва і юнацтва розглядати ці події, збирати інформації про них подані у своїй та чужій пресі, тому разом з Україною пластуни в ЗСА творили душевний ланцюг соборности в дні 21-го січня, тому пластуни із Уладів УСП і УПС включилися у збірки на Фонд допомоги дітям Чорнобиля та ініціюють інші можливості допомоги, як наприклад, комп'ютерів, лікарських засобів чи інших технічних устаткувань.

Український Пласт ніколи не стоїть побіч українського життя, а завжди в його осередку — отже наша реакція на сьогоднішні події, — це тільки сповнювання нашого першого пластового обов'язку вірности Україні. Але поруч із допомогою Україні нашу працю пожвавила також безпосередня зустріч із нашими братами — зустріч тут і там — та при цьому їхнє заціквлення нашою пластовою молоддю, що живучи так далеко від України, уміла затримати українську мову, любов до землі своїх батьків, яка плекає пильно свої традиції та свій окремішній спосіб життя. А кожна зустріч нашої молоді із ЗСА із молоддю з України — це взаємна користь і так потрібний застрик українства як для нас так і для них.

Усе це вимагає від нас, що стоїмо тепер на два чергові роки у проводі Пласту в ЗСА, виїняткового почуття відповідальности та посилення праці, щоб ми не засоромили дорогої нам організації, а в кожному випадку думали про добро її та добро цих молодих людей, які до неї належать. А найважливіше, щоб ми всі, вірні нашому кличеві, завжди уміли в тих вагомих на події часах поступати Сильно! Красно! Обережно! і Бистро!.

НАКАЗ

Головної Пластової Булави у 40-ві роковини смерти ген.-хор. Тараса Чупринки

У 1990 році припадають 40-ві роковини геройської смерти головного командира УПА, ген.-хор. Тараса Чупринки, Романа Шухевича, в його квартирі в лісах Білогорщі біля Львова. Ця трагічна подія закінчила його 25-літню працю і боротьбу, остаточною метою яких була самостійна Україна.

Роман Шухевич почав свою підготову до так важливого завдання працею над собою у пластових рядах юнацького куреня ім. князя Льва у Львові і продовжував у старшопластунському курені „Чорноморці". Він належав до того покоління, яке українській нації подарував У аїнський Пласт. Працею над собою, послідовністю, провідницькими здібностями і посвятою справі визволення свого народу і боротьбі за його незалежність він став одним із провідників визвольних змагань в період 30-их і 40-их років. Колий прийшов час на збройний виступ, Роман Шухевич не завагався взяти на себе обов'язок головного командира Української Повстанської Армії, бо уважав це за свій обов'язок. У важких умовинах повстанської війни він ніколи не зневірився, не заломався й усе йшов визначеним шляхом до наміченої мети. Він став символом незалежної України.

У цьому році, пластуючи під гаслом „Працюй над собою, для себе і для інших", ми всі повинні взяти собі за приклад Романа Шухевича, який провів ціле своє життя під тим гаслом. Наша пластова праця, пластові зайняття, пластові табори повинні проходити під знаком праці над собою, щоб кожна і кожний з нас могли бути більше корисними у продовжуванні праці за визволення нашої Батьківщини, яку залишив нам до закінчення Роман Шухевич.

СКОБ!

пл. сен. **Орест Гаврилюк**, голова ГПБ
пл. сен. **Ігор Король**, ген. секретар

Пл. сен. Анна Максимович, Ч...

40-ліття Пластової Станиці у Філядельфії

Цього року філядельфійській Пластовій Станиці сповнилося 40 років. Сорок років праці будьякої організації велике досягнення. 40 років існування організації молоді у прибраній батьківщині та її вклад в українську громаду, це не абияке досягнення, це — великий успіх.

Підготовою святкувань 40-ліття зайнявся комітет, до якого входили члени станичної старшини, а очолив його станичний, пл. сен. Юрій Богачевський. Діловий комітет очолила пл. сен. Марія Лабунька, голова Осередку Праці УПС. З її ініціятиви, першим почином з нагоди 40-ліття, був цикл гутірок з пластовою тематикою який тривав понад три місяці. Радіогодина Голос Мирян, якої директором є інж. Юліян Головчак, а редактором проф. Леонід Рудницький, відступили час на безкоштовну передачу 15-ти гутірок. Гутірки були поділені на теми: історична перспектива Пласту, ідейні заложення та особистий досвід і переживання. Ці гутірки підготовили: пл. сен. Яро Гладкий, Дора Горбачевська, Ірина Кравців, Юліян Крижанівський, Марія і Мирослав Лабуньки, Анна Максимович, Наталія Масюк, о. Ярослав Шуст і колишній пластун д-р Юрій Рибак. У рамках святкувань відбулося 9-го вересня відкриття „пластового року", а 23-го вересня „День Пластуна у Філядельфії". „День Пластуна" відбувся на вільному воздусі коло Українського Освітньо-Культурного Центру. Програма почалася після українознавства о год. 2-ій і тривала около чотири години. Були включені пластові гри і забави та показ практичного пластування. В програмі взяло участь новацтво та юнацтво під проводом кошових, пл. сен. Богдана Пазуняка і пл. сен. Марії Леськів при допомозі виховників. Збоку приглядалися задоволені батьки і громадянство.

(Закінчення на стор. 6-ій)

СВЯТО ВЕСНИ В ЛОС АНДЖЕЛЕСІ

Пластове юнацтво з Каліфорнії вибирається в мандрівку

В горах Санта Моніки

Ця маленька пластова станиця точно притримується вироблених пластових традицій та метод праці завдяки невеликій групі молодих сеньорів та ст. пластунів.

У травні 1989 р. влаштували Свято Весни для цілої станиці. Відкриття відбулось спільно в Детеркенйоні. Комендантом Свята був пл. сен. Юрій Раковський. Під його проводом юнацтво вибралось на прогулку з нічлігом в шатрах в горі Санта Моніка. Новацтво в цей час мало свою програму на місці Свята, вогник. Ночували в шатрах. Наступного дня спільно закрили Свято. За програму відповідала пл. сен. Марта Матла.

Увага: Канцелярія Крайової Пластової Старшини в Ню Йорку є відкрита від понеділка до четверга включно від год. 9-ої ранку до 4-ої по полудні.

Пластові табори

У 1989 році, як і в минулих роках, відбулось багато пластових таборів, бо пластові табори — це незвичайно успішна метода виховання дітей і молоді.

У 1988 році таборувало 498 новацтва та юнацтва і 111 членів проводів та булав, в 1989 році — 724 новацтва та юнацтва і 156 членів проводів та булав. Табори відбувались на оселях „Вовча Тропа", „Писаний Камінь", „Новий Сокіл", „Зелений Яр", „Бобрівка", біля Чикаго, на озерах — морські табори, в горах лещатарські, а по цілому світі — мадрівні. Всі вони проходили успішно, без поважних випадків, з великою користю для учасників і організації.

Особливо популярні серед юнацтва (старшого) табори спортивно-вишкільні, що їх влаштовує „Червона Калина", Морські, що їх влаштовують „Чорноморці" та лещатарські, що їх влаштовують „Бурлаки".

З історії „Вовчої Тропи"

У 1953 році Комісія під проводом покійного інж. Ореста Клюфаса, після довгих розшукувань, закупила посілість Френсіса Чілсона в Іст Четгемі, недалеко містечка Гадсон, в стейті Ню Йорк. Закуплено посілість з будинками і 350 акрами поля і лісу за 35,000 дол.

У перших роках збудовано туші, закуплено шатра, придбано збірники на воду, виготовлено велику спортову площу та пороблено різні направи. Поставлено перший басейн за проєктом пл. сен. М. Пежанського. „Дядьо" Омелян Мушкевич був першим господарем оселі. Лікарем на першим таборі був д-р Володимир Возняк. Головна кухарка була „бабця" О. Лужнякова.

Перше Свято Весни відбулося 30-го — 31-го травня 1953 року, при участі 428 пластунів і пластунок. Комендантом був пл. сен. Ро-

(Закінчення на стор. 6-ій)

Конкурс для юнацтва

28 Курінь УПС „Верховинки" проголосив Конкурс Літературного Фонду св.п. Лесі Дзядів-Кульчицької на літературну творчість. Теми для прози: а)На Різдво поштар приніс... б) На таборі; 2. Вірші.

Перша нагорода — 150 дол., друга — 100 дол., третя — 60 дол. До участи в конкурсі запрошуємо членів організації молоді Пласту, СУМ і ОДУМ з усіх країн нашого поселення.

Твори просимо надсилати під псевдонімом, а прізвище з псевдом подати в окремій запечатаній конверті.

Слати на адресу: Пласт, „Верховинки" (КПС), 144 Second Ave., New York, N.Y. 10003, U.S.A.

Речинець конкурсу — кінець квітня 1990 року.

Члени уступаючих і нових крайових проводів у ЗСА на XIX Крайовому Пластовому З'їзді на Союзівці в жовтні 1989

ст.пл.Роман Білинський, СМ

Месники за кров

Юнаки біля брами табору „Месники за кров"

Таборовики під час куховарення
(Світлив Р. Білинський)

Цього літа відбувся на Вовчій Тропі табір юнаків, який вибрав собі назву „Месники за кров". Ця назва табору походить із повстанської (і нашої таборової) пісні „Світить місяць". Табір відбувся від 8-го до 29-го липня 1989 року. Провід табору складався із коменданта — ст. пл. Романа Білинського, СМ, бунчужного — ст. пл. Марка Нинки, ЧК і писаря — ст. пл. Тараса Ганкевича, ОХ. Крім проводу було ще сім членів булави, а учасниками були 48 юнаків з різних станиць Америки.

Програма табору була так приготована, щоб практично затвердити знання юнаків у всіх головних ділянках практичного пластування, наприклад, табірництво, піонерка, куховарення картографія, перша допомога і самозарадність. Юнаки мали нагоду перевірити вимоги до Відзнаки Фізичної Вправности і більше як половина табору відповіла цим вимогам. Інші зайняття це були спорт, купільспів, астрономія та мандрівництво.

Темою табору була Українська Повстанська Армія, і учасники були захоплені гутірками коменданта про історію і організацію УПА. Головним піонерським проєктом під час табору була будова бункеру, щоб юнаки могли бачити як жили і воювали повстанці. Найбільш захоплені цим проєктом були наймолодші юнаки.

Таборовики відбули мандрівку до Баш Біш у Масачусетс стейті, де знаходиться великий водоспад, і де юнаки мандрували та таборували глибоко в лісі, у шатрах.

Усі юнаки успішно закінчили табір, здобуваючи різні вмілости та ВФВ. Пл. розв. Олекса Горбачевський з Філядельфії отримав при кінці табору відзначення за провідництво і добрий приклад.

ОБ'ЯВА

ГОЛОВНОЇ ПЛАСТОВОЇ БУЛАВИ З 1-ГО СІЧНЯ 1990 РОКУ ПРО ПЛАСТОВИЙ КУРІНЬ ЗАЛІЗНОГО ХРЕСТА

У 1956 році опубліковано перший реєстр „Пластового Куреня Залізного Хреста", в якому поміщено імена деяких пластунів, що віддали своє життя за Україну. Понижче реєструємо декілька дальших імен, які можна вже сьогодні опублікувати.

Кость Іван, старший пластун, член Українського Пласту на Закарпатті, г. „Самітний Рись", перший поляг за Карпатську Україну на Красному Полі в обороні Хусту перед мадярським нападом.

Козичар Михайло, член Українського Пласту на Закарпатті, кошовий ужгородських, а відтак виноградівських пластових куренів, згинув на Красному Полі в обороні Хусту перед мадярським нападом.

Попович Іван, пластун, розвідувач, член Українського Пласту на Закарпатті з куреня при Учительській Семінарії, згинув на Красному Полі в обороні Хусту перед мадярським нападом.

Пекар Юрко, пластун, розвідувач, член Українського Пласту на Закарпатті з куреня при Учительській Семінарії, згинув на Красному Полі в обороні Хусту перед мадярським нападом.

Шкіряк Осип, пластун, розвідувач, член Українського Пласту на Закарпатті з куреня при Учительській Семінарії, згинув на Красному Полі в обороні Хусту перед мадярським нападом.

Андрейчик Іван, пластун, розвідувач, член Українського Пласту на Закарпатті з куреня при Учительській Семінарії, згинув на Красному Полі в обороні Хусту перед мадярським нападом.

Емерих Юда, пластун, розвідувач, член Українського Пласту на Закарпатті з куреня при Учительській Семінарії, згинув на Красному Полі в обороні Хусту перед мадярським нападом.

Теґза Михайло, старший пластун, член Українського Пласту на Закарпатті, г. „Самітний Рись", згинув на Красному Полі в обороні Хусту перед мадярським нападом.

Рак Іван, старший пластун, член Українського Пласту на Закарпатті, г. „Самітний Рись", згинув на Красному Полі в обороні Хусту перед мадярським нападом.

Галас Іван, старший пластун, член Українського Пласту на Закарпатті, г. „Самітний Рись", згинув на Красному Полі в обороні Хусту перед мадярським нападом.

Ва... Василь, пластун розвідувач, член Українського Пласту на Закарпатті з куреня при Хустській Гімназії, згинув на Красному Полі в обороні Хусту перед мадярським нападом.

Біловар Іван, старший пластун, член Українського Пласту на Закарпатті, з Хустської Гімназії, згинув на Красному Полі в обороні Хусту перед мадярським нападом.

Небола Василь, старший пластун, член Українського Пласту на Закарпатті, зв'язковий тересв'янських куренів, згинув на Красному Полі в обороні Хусту перед мадярським нападом.

Блистів Олександер, старший пластун скавтмайстер, член Українського Пласту на Закарпатті, згинув на Красному Полі в обороні Хусту перед мадярським нападом.

Коссак Зенко, старший пластун, член пластового Куреня в Дрогобичі і член Української Військової Організації та Організації Українських Націоналістів, згинув у боях на Карпатській Україні.

Сидорів Іван, старший пластун, член Куреня „Орден Залізної Остроги", інженер, згинув з рук польської боївки на Холмщині.

Сидорів Ірина з Бойцунів, пластунка, згинула з рук польської боївки на Холмщині.

Маркусь Володимир, старший пластун, член Куреня „Орден Залізної Остроги", інженер, згинув від німецької бомби на залізниці у Львові в 1939 році.

Зачкевич Ольга — „Гатум", учасниця пластових таборів на Соколі, вбита НКВД на Замарстинові (передмістя Львова).

Курилович Степан, старший пластун, член Виховних Спільнот Української Молоді, згинув у рядах Української Дивізії „Галичина" в боях з Червоною Армією.

Столяр Галя, пластунка, вбита Гестапом.

Мирович Роман, член Союзу Українських Пластунів Емігрантів і член Організації Українських Націоналістів, згинув у Югославії під час нелегального переходу границі до Італії.

ЗВІДОМЛЕННЯ РЕКОРДОВОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ СІЧЕНЬ 1990-ГО РОКУ

ДЕПАРТАМЕНТ МОЛОДІ:

НОВІ ЧЛЕНИ:

Відд.:
70 Гальковнч Стефан М.
147 Кузьмак Голлій
151 Вінкелспехт Єсіка Л.
170 Доманський Микола
194 Раковський Діяна
230 Кійфер Йошуя М.
238 Кондратюк Євген, Олександра
261 Купчин Христина
269 Гербсгій Петро
286 Тобін Матея
292 Фінлій Лавра
339 Синькович Адам
348 Бодак Даррен, Микола
364 Данилевич Аріяна М.
375 Пазуняк Маркіян
432 Дроздовський Мелания
441 Дельський Сейн
457 Овчарук Михайло; Шумилович Ксеня
466 Крутиголова Стефанія; Шебець Ярел

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

Відд.:
7 Борчик Данило, Іван
8 Балл Каріє
38 Кіллін Петро
48 Радченко Стефан
50 Качур Роберт
56 Гарі Христофор
128 Маррісон Тара
134 Крамарчук Олександер
142 Голфрей Катерина
158 Добрянський Адріяна, Олександер
179 Ереш Люїза; Шміт Карен
216 Геврик Адріян, Роман
221 Свірський Річард
292 Мочерад Іван; Мащіслинський Деміян
321 Букаський Соня
323 Разняк Катерина
355 Рок Патрик, Станлій Луїз 2, Стефан; Томпсон Варвара
406 Стаськевич Роберт
416 Мацюк Павло
424 Мальник Надія
487 Бондарчук Михайло, Олександер

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
43 Мартинюк Андрій, Марія, Стефан
230 Томпсон Дениса, Скот
399 Форович Олександер

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ ДО ДОРОСЛИХ З МОЛОДЕЧИМИ ГРАМОТАМИ:

Відд.:
5 Соломон Теранс
83 Когутняк Юрій
164 Андерсон Едвард
183 Арнольд Наталка
204 Данилюк Андрій
220 Драк Брієн, Давн, Дональд
317 Девіс Геральд; Ориннч Кевін; Свіфт Марія

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

Відд.:
34 Яцюк Степан
45 Михайлюк Маріянна
164 Стецький Мелодій
217 Дацишак Шанон; Невберій Аманда
367 Заставний Василь
430 Домчевський Оленка, Ернест

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
51 Форович Олександер
217 Мартинюк Андрій, Марія, Стефан
348 Томпсон Дениса, Скотт

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ ІЗ ЗВОРОТАМИ В ГОТІВЦІ:

7 Борчик Данило, Діяна, Іван, Лансі
14 Роговський Мавріи, Роксана
38 Кіллін Петро
50 Кацур Роберт М.
55 Поттет Лаврін
128 Моррісон Тара
179 Ереш Луїза
216 Геврик Адріян, Роман
221 Свірський Річард
259 Фоца Джонатан
292 Мочерад Іван
355 Рок Патрик, Станлій 2, Стефан; Томпсон Варвара
406 Сташкевич Роберта
416 Мацюк Павло
424 Мельник Надія
487 Боднарчук Михайло, Олександер

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАТАМИ ПОВНИХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
49 Дач Марія
57 Лейгій Юліяна
58 Гербовий Михайло, Олексій
88 Починок Ганя
102 Бобечко Павля
171 Галупка Марлена
173 Паранчак Христофор
238 Гриценко Володимир
247 Кухар Дженіфер
250 Чуйко Данило
266 Ковалевич Голій
270 Ліндголм Іван Е.
277 Кудиба Річард
305 Клевцев Луїз
347 Кеменаш Микола
349 Трензелюк Марія
360 Якубовський Павло
368 Сперкач Роман
371 Петрій Роберт
406 Бовргольтзер Доріян
490 Петрів Іван, Роберт

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВИПЛАТИЛИ ВПОВНІ ВКЛАДКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
7 Демко Варвара; Карфора Стефан
8 Бал Карій
20 Жедан Юлія
39 Сеник Оксана
42 Хоміяк Янина
48 Радченко Стефан мол.
63 Андра Юрій; Саловм Саманта
109 Спровіс Марія
134 Крамарчук Олександер
142 Готфрей Катерина
146 Бачинський Роман, Ліза
179 Шмідт Карен
292 Мащіслінський Деміян
296 Бортничак Давид
321 Букоський Соня
323 Разняк Катерина
367 Федоришин Анна
409 Палочак Анна

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПОМЕРЛИ:

Відд.:
39 Бендерський Стефанія
106 Пуп Стефан

ДЕПАРТАМЕНТ ДОРОСЛИХ:

НОВІ ЧЛЕНИ:

Відд.:
13 Глуз Стефан
37 Дулан Христина
38 Емперор Пауліна
88 Загайкевич Рената
106 Баран Марія
114 Руффінг Стефан
128 Чучра Олексій
147 Кузьмак Гелена
161 Кей Тимотій
176 Бурдяк Йосиф
182 Гуменюк Ніна
194 Кузьма Надія; Митсько Ілько
221 Тимчина Василь
231 Оконський Петро
238 Давид Михайло
242 Пелешак Долорес
245 Мартиненко Михайло
257 Матла Марта
266 Мохрій Карен
269 Гайда Йосиф
305 Марічак Іванна; Михайло мол., Нансі
320 Поліщук Ліза
331 Куйдич Роман
337 Марцинишин Михайло
364 Данилевич Богдан; Гічак Марія
379 Демчук Петро
381 Королишин Марія
434 Павловський Марія; Штурин Ольга
441 Данилюк Арлена; Доол Діяна
457 Шумилович Василь, Олена, Харита
461 Старушак Франциска
472 Боднарук Віра
484 Герець Павліна

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

Відд.:
8 Пісхович Анна
12 Воскобійник Галина, Марина, Наталка
14 Король Галина; Ткач Стефанія
25 Рихвіцький Іван •
38 Кілін Франк •
42 Никифорчин Олексій •
53 Головатий Ірена
53 Сперль Анна
83 Салук Ольга
96 Гуменицький Володимир •, Марія
99 Валігун Нансі
105 Пенкальський Марія
120 Дудак Олексій •
134 Козак Лідія
137 Заварський Микола •
153 Мазурок Іванна
158 Добрянський Ісидора
164 МкГоверн Анна
171 Міхаелсон Володимир •
174 Климишин Олександра
175 Теслюк Еллін
183 Ле Саж Моніка
221 Стогран Макс •; Танка Стефанія
233 Сантарсієро Наталка
256 Рихвальський Варвара; Рубінгер Володимир •, Ольга 2; Кайсон Роберт •
268 Терлецька Ольга
274 Середницький Юстина
292 Кульчицький Геральдина; Мочерад Наталка
293 Душник Марко •; Ларсен Лінда
304 Саміло Олександра
309 Госко Анна
320 Сливка Ростислав •
321 Діякон Гелена; Омелько Василь •; Чук Іван •
339 Риндич Володимир
346 Маланчук Богдан •, Стефан
355 Рок Леота
361 Хамуляк Василь •; Яремчук Іван •
414 Мішель Марія
419 Собчук Доротій
421 Бздел Лілі; Ріддель Софія
430 Станко Орися
448 Перейма Павло •
452 Гартон Марія
472 Литвин Василь •

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
43 Мартинюк Іван •, Микола •, Стефан
51 Олексюк Павло •
86 Бардигула Февронія
88 Шараневич отець Омелян
173 Ворт Віра; Садівник Йозефіна
230 Вагнер Сусанна; Комбіне Марлин
240 Стригун Володимир
292 Сікора Єва
488 Оседерко Аркадій д-р., Глорія

ЧЛЕНИ, ЯКІ ЗМІНИЛИ КЛЯСИ АБО СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
402 Жовкевич Іван •
430 Кнігницький Параскева

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ ДО ДОРОСЛИХ З МОЛОДЕЧИМИ ГРАМОТАМИ:

Відд.:
5 Соломон Террансі •
83 Когутяк Юрій •
162 Андерсон Едвард мол. •
183 Арнольд Наталка
204 Данилюк Андрій •
220 Драк Брієн •, Давн, Дональд •
317 Девіс Геральд мол. •; Ориннич Кевін •; Свіфт Марія Е.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

Відд.:
34 Старр Іван •; Яцюк Роман •
43 Пристай Ірена
45 Михайлюк Ілько, Ольга; Сенек Анна
63 Баєр Катерина
153 Савчин Віра
164 Січко Лорі
194 Оленин Любов, Ярослав; Сарах-Бунін Олександра
268 Моссоп Дебора; Скафонас Роберт •
293 Стене Денис •
328 Ціцкевич Володимир •
336 Мельничук Надія
341 Дмитрів Ольга; Дуткевич Іван •
358 Скальський Ігор •
367 Заставний Іван •
371 Дребич Христофор •, Юрій
419 Попіль Надія

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
75 Сікора Єва
171 Бардигула Февронія
214 Оседерко Аркадій д-р, Глорія
217 Мартинюк Іван, •, Микола •, Стефан
221 Олексюк Павло
291 Стригун Володимир
327 Шараневич Еміль отець
348 Вагнер Сусанна; Комбін Марілин
430 Ворт Вера; Садівник Йозефіна

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ ІЗ ЗВОРОТАМИ В ГОТІВЦІ:

Відд.:
7 Борчик Дебора
22 Сташків Ліза
38 Кілін Франк •
42 Никифорчин Ален •
47 Циган Андрій •
51 Вислотський Ігор; Форович Роман •; Фаріон Марта
63 Головатий Ірена 2
63 Сперл Анна
82 Гутшетл Маргарита
82 Партика Катерина 2
153 Деміянчук Христина; Мазурок Іванна; Савчин Юрій •
157 Кочилко Станіслава 2; Хомин Іван мол. •; Марія
163 Колодій Дарія, Романа
175 Теслюк Еллін
183 Ле Саж Моніка
221 Танка Стефанія; Стогран Максим мол. •
223 Пласкон Гелена
231 Гаркінс Адам •
242 Шмідт Маріянна
257 Кайсон Роберт •; Руднюк Августин 2 •; Романа; Рубінгер Володимир, Ольга 2.
274 Середнєський Юстина
292 Мочеред Наталка
320 Сливка Ростислав •
321 Омелько Василь •
354 Хмура Анна, Стефан •
355 Рок Леота
361 Яворський Іван 2 •, Ольга 2.
367 Кірчей Іван •
375 Луцький Мирослав А. •
414 Мішель Марія
421 Бздель Лілії; Рідель Софія

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАТАМИ ПОВНИХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
5 Галатин Ярослав •
8 Олійник Роман •
14 Бекесевич Дарія; Босняк Станіслава; Забігач Анна, Дмитро, Раймонд •; Процюк Борис
16 Сивілок Катерина
19 Коваїв Стефан •; Цюцюра Теодор
22 Сабат Йосиф
25 Бонне Іванна; Домарацький Марія; Криштальська Софія; Пеленський Христина; Оседерко Соня
38 Де Анджелло Орися
39 Проскуренко Раймонд •, Марія
49 Дач Йозефа
52 Кремінець Анна; Солецький Ольга
56 Попич Перл
70 Богославець Оксана; Кричковський Марія; Половчак Данута; Янюк Мотря
73 Бучинський Катерина
106 Петрушак Іван
115 Коцюруба Володимир •
130 Воловодюк Ірена, Марія
131 Чиж Ксеня, Олександра; Олексій, Ольга
139 Питель Марія, Петро 2 •
156 Сіома Антоніна
183 Газен Софія
217 Шпак Розалія
218 Кінм Анна
234 Загайкевич Орест
240 Грен Еленор
254 Мазур Маланія
266 Семчук Катерина
277 Васинчук Евген •
281 Грушко Віталій •
361 Салик Олександра; Хамуляк Катерина
368 Жарднер Джо-Анн
375 Палій Роман •
379 Стрілецький Ярослава
397 Круцеляк Дмитро
402 Бурда Лілія
408 Стасів отець Мирон
422 Дубіль Катерина, Ольга
430 Сілецька, Богданна, Роман •
432 Головатий Мирон
437 Приймак Мирослава
444 Буковський Ігор •
451 Новак Джефрій •; Семерко Дженій
452 Сопата Василь •, Донна
471 Гнатюк Юлія
473 Баніт Віра •
484 Герець Павліна

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВИПЛАТИЛИ ВПОВНІ ВКЛАДКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
5 Вовк Олекса; Бортник Василь; Догерпій Сусанна
8 Коцибала Гізеля; Пісхович Анна
13 Скалій Михайло •
14 Король Галина; Ткач Стефанія
16 Рейвіс Маделина
17 Гусієв Димитрій •
25 Кісілевський Роман д-р; Рихвицький Іван
37 Бойчук Розалія
38 Говер Шарон
39 Богатюк Мотря; Сеник Надія
42 Безпалко Гелена; Гавроняк Василь
47 Галевич Стефанія
55 Маляр Іван •
56 Ждунчик Павля; Кудлак Павло •
83 Лютий Настя
88 Ковальський Борис •; Рубель Ярослава; Салук Ольга
94 Сенків Василь
96 Заліщук Лесь; Гумецький Володимир •, Марія
99 Валігун Нансі
105 Пенкальський Марія
106 Гуля Ольга "О"
14 Козій Олег •
115 Маланій Богдан
130 Логуш Зеновія
134 Козак Лідія
137 Заварський Микола •
146 Бачинський Юрій, Марта
156 Іваницький Антін
157 Пірко Іван •
167 Вельган Іван •; Закорчений Михайло
171 Михаелсон Володимир •
174 Гнатюк Петро 2. •
183 Крамарчук Зеновій •; Піх Катерина; Назарк Григорій •
200 Балук Ольга
217 Кубарич Катерина
220 Кравець Євген •; Присташ Марія
221 Попіль Софія
233 Сантарсієро Наталка
256 Рихвальський Варвара
261 Гурф Йосиф •; Прус Катерина, Юліян •
268 Терлецька Ольга
277 Кугляр Марія
292 Кульчицький Жеральдіна
293 Душник Марко •; Ларсен Лінда
296 Новеський Нейл
304 Саміло Олександра
305 Госко Анна
316 Яницький Анна
321 Діякон Гелена; Чук Іван •
336 Столяр Іван •
339 Риндич Володимир
349 Кузьмів Анна
352 Малиновський Іван •
353 Джус Томас•
358 Ліщук Лінда
361 Хамуляк Василь; Яремчук Іван
379 Васюнець Анна; Козяк Андрій; Лаба Стефан; Сірий Галина
397 Максим'юк Станіслав •; Цісик Ярослав
422 Дубій Марія, Семен
430 Станько Орися
438 Франт Василь
448 Перейма Павло •
452 Гартон Марія
472 Литвин Василь

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПОМЕРЛИ:

Відд.:
7 Міхаелсон Григорій •
13 Ковальчик Салій 2; Котанський Макс •
14 Федун Іван 2. •
32 Стачків Павло
33 Марків Микола; Надій Мілдред
38 Ярема Антін
45 Ганушевський Мирон
48 Смутек Стася
52 Хрупало Феліса
57 Нагумик Юлія 2.
63 Віданоф Бенжамін •
73 Дулеба Дмитро •
76 Розик Андрій •
82 Барусевич д-р Микола
102 Кухта Володимира
113 Зедик Михайло •
121 Будзинський Стефі
123 Мишенер Евгенія
127 Занків Ярослав 2. •; Куземський Марія; Чільник Михайло 2 •
133 Дак Григорій
147 Пикел Микола •
153 Завадович Володимир
165 Блажецький Дозя
170 Ядловський Роман •
175 Папиж Василь 4. •
176 Себок Марія 2.
179 Горгала Петронеля
204 Городняк Йосеф
217 Бойко Микола •
221 Проців Роман 2. •; Юшанський Ольга
233 Сілецький Володимир
235 Томашевський Михайло 2. •
240 Хім'як Йосиф
241 Клевіс Анна
252 Швейко Михайло
274 Лапушанський Микола •
277 Гук Маріян
280 Миник Марія
291 Гладиш Юлія
292 Захарія Анна
295 Йосиф Олена (Гелена) 2.
305 Лаговий Маргарита
325 Олексюк Роман
336 Амброзі Ніна 2.
337 Гой Омелян
341 Мисевич Михайло •
346 Паліїчук Анна
375 Лучин Євгенія
379 Пипко Олександра 2; Титус Михайло 2. Ушанський Ольга
382 Кресіна Василь •
422 Рушак Дмитро
432 Вітик Іван •
437 Древняк Анастасія
457 Гаврилюк Павло
465 Дячишин Йосиф
466 Сірота Дора
471 Баран Петро •
481 Гаврильчак Микола •
490 Пишник Марія 2.

АКЦИДЕНТОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

НОВІ ЧЛЕНИ:

Відд.:
10 Барків Глорія
114 Руфінг Алфред мол., Марія, Степан
231 Оконський Петро
375 Пазуняк Марія, Юрій
441 Доол Діяна

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

Відд.:
42 Єдинак Михайло •
106 Дурбак Андрій

164 Мкҥ•••ерн Іван •
174 Климишин Олександра

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
43 Мартинюк Іван •; Микола •
51 Олексюк Павло •
230 Вагнер Сусанна; Комбіне Марілин; Томпсон Катерина

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

Відд.:
75 Верещинський Михайло •
174 Слюсарчук Стефанія
221 Садовий Петро •
240 Кучма Михайло
266 Свідерський Мирон
268 Діяс Елисавета
269 Белюц Евелин; Койфман Рада
328 Ціцкевич Володимир •
336 Яхимишин Богдан •, Нестор •, Роман •
367 Заставний Лавра; Попович Річард •
441 Гвоздецький Марко •, Петро •, Юрій
473 Марунчак Петро •

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
217 Мартинюк Іван, Микола
221 Олексюк Павло
348 Вагнер Сусанна, Комбіне Марілин; Томпсон Катерина

ЧЛЕНИ, ЯКИМ ВИГАСЛА ВАЖНІСТЬ ТЕРМІНОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
66 Куціль Роман •
174 Гнатюк Петро •
221 Островський Михайло •
301 Тимчорак Тамара
352 Брошет Микола •
407 Костів Богдан •

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕПАРТАМЕНТУ МОЛОДІ:

(Стан з 31-го січня 1990)

Кляса Т16	125
Кляса Т70	100

НОВІ КЛЯСИ

Кляса W	16
Кляса Е18	2,060
Кляса Е20	2,322
Кляса Е65	279
Кляса Р20	3,360
Кляса Р65	139
Кляса ТР65	1,227
Кляса Т23	93
Кляса WSP	283
Кляса SP-E65	339
Разом	10,352

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕПАРТАМЕНТУ ДОРОСЛИХ:

Старий рід	9
Кляса Р70	39
Кляса Т	471
Кляса W	8,699
Кляса Р20	6,344
Кляса Е20	5,887
Кляса Е65	1,724
Кляса Р65	841
Кляса DP60	126
Кляса DP65	678
Кляса SP-W	308
Кляса SP-65	169
Кляса ADD	5,940
Кляса Т10	451
Кляса Т5	120
Кляса DT30	4
Кляса ART	21

ДОРОСЛІ ЧЛЕНИ З МОЛОДЕЧИМИ ГРАМОТАМИ:

Кляса W	
Кляса Р20	458
Кляса Е20	276
Кляса Р65	27
Кляса Е65	70
Кляса Е18	11
Разом 31-го січня 1990	32,673

ЗІРКОЮ (•) Є ПОЗНАЧЕНІ ПРІЗВИЩА ЧЛЕНІВ ЧОЛОВІЧОЇ СТАТІ, ВКЛАДКИ ГРАМОТ ЯКИХ НЕ ВКЛЮЧАЮТЬ ПЕРЕДПЛАТИ „СВОБОДИ".

ЧИСЛОВЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ПРО РУХ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ

	Молодь	Дорослі	АДД	Разом
(Стан з 31 грудня 1989)	17,822	46,287	5,954	70,063
Активні члени (Приріст у січні 1990)				
Нові члени	23	41	8	72
Прийняті наново	33	90	4	127
Прийняті з перехідними листами	6	14	6	26
Зміни кляс забезпечення	—	2	—	2
Прийняті з Деп. Молоді	—	11	—	11
Разом	62	158	18	238
(Убуток у січні 1990 року)				
Суспендовані	8	24	20	52
Відійшли з перех. листами	6	14	6	26
Зміни кляс забезпечення	—	2	—	2
Відійшли до дорослих	11	—	—	11
Померли	2	84	—	86
Вибрали гроші	26	53	—	79
Відійшли з випл. п. сум забез.	23	72	—	95
Виплатили вповні вкладки забезпечення	21	92	—	113
Відійшли на част. випл. забезпечення	—	—	—	—
Відійшли на безпл. прод. забезпечення	—	—	—	
Вигасла важність забезп.	—	—	6	6
Разом	97	341	32	470
Члени, які виплатили вкладки:				
(Приріст у січні 1990)				
Виплачене забезпечення	21	91	—	112
На безпл. продовж. забезп.	8	15	—	23
Разом	29	106	—	135
(Убуток у січні 1990)				
Померли	2	29	—	31
Вибрали готівку	17	20	—	37
Повернені в активні	3	10	—	13
Вигасло продовж. забезп.	5	5	—	10
Разом	27	64	—	91
Разом усіх членів УНСоюзу з кінцем місяця січня 1990 р.	17,789	46,146	5,940	69,875

УВАГА

ЯКУ КОЖНИЙ ВІДДІЛОВИЙ УРЯДОВЕЦЬ І ЧЛЕН УНСОЮЗУ ПОВИНЕН ПРОЧИТАТИ І ВІДПОВІДНО ДО НЕЇ ДОСТОСУВАТИСЬ.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовому звіті **за місяць СІЧЕНЬ 1990,як** суспендовані, **МОЖУТЬ БУТИ ПРИЙНЯТІ НАНОВО В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ** якщо зголосяться до секретарів своїх Відділів і заплатять за час суспензи вкладки, бо інакше члени будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, за винятком тих прав, які є затверджені правилами і статутом. Те саме відноситься до членів, які **ВПРОДОВЖ СІЧНЯ 1990-го року** взяли перехідні листи і досі не зголосилися до інших повноправних Відділів.

ВОЛОДИМИР СОХАН
Головний секретар

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО КАСИРА УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ СІЧЕНЬ 1990 РОКУ

ПРИБУТКИ:

Вплати вкладок усіх кляс Життьового Забезпечення

Відділ	Заплатна
1	435.78
2	319.99
3*	1,106.80
5	1,590.98
6	175.33
7*	539.39
8	2,964.16
9	230.34
10	529.86
11	96.94
12	194.20
13	1,565.32
14*	772.26
16*	823.09
17	311.51
18*	322.86
19	190.22
20*	1,765.76
22*	1,771.89
23*	409.04
25	5,552.37
26	119.41
27	1,046.88
29	343.59
31	81.33
32	1,495.92
34*	638.80
36	169.84
37	1,724.09
38	277.43
39	1,866.25
40	219.22
42	3,503.14
43	358.35
44	133.64
45	476.77
46*	175.31
47	2,344.81
48	742.23
49	409.35
50*	217.95
51	360.00
52	127.18
53	883.62
55	2,268.41
56	410.05
57	770.77
58	618.74
62*	160.70
63	1,788.54
65	393.91
66*	117.26
67	525.03
70	1,630.62
73	169.95
75	432.64
76*	1,178.46
78*	667.61
81	91.46
82	658.45
83*	1,406.66
86	1,015.60
88*	4,928.74
89*	184.48
91*	227.94
93	479.48
94	4,736.40
95*	37.22
96*	8,850.85
98*	129.50
99*	1,268.65
100	167.04
101*	458.84
102	1,201.88
103*	1,425.13
104	234.13
105	1,184.55
106	1,710.16
107	189.81
108	40.10
109	82.32
110*	610.04
112	696.59
113*	895.52
114	1,324.56
115*	493.28
116	808.90
119	71.79
120	339.67
121	643.25
122	209.39
123	568.66
125	1,204.41
126	135.43
128*	760.73
129	200.78
130	733.87
131*	1,146.53
132*	92.27
133	752.13
134	4,009.66
135	42.89
137	3,105.69
139	639.76
142*	795.03
143*	547.78
145	9.57
146*	1,030.07
147*	1,405.28
149*	200.32
150*	39.38
151	149.96
153*	2,794.71
156	363.17

Відділ	Заплатна
157	139.56
158	1,654.63
161	1,435.65
162	776.99
163	1,413.92
164	749.55
165	1,092.90
166	466.70
167	42.58
168	555.20
169	538.99
170	1,297.16
171*	1,612.29
172	491.23
173	1,568.60
174	1,849.88
175	853.81
176*	235.73
177	302.31
179	445.19
180	675.10
182	1,162.70
183	1,002.69
190	25.32
192	684.51
193	75.09
194	4,304.94
202	.83
203*	17.54
206	2,746.57
205*	105.64
206	1,202.10
209*	721.58
211	123.54
213*	336.96
214*	917.32
217	1,586.29
218	168.58
219	384.17
220	2,333.45
221	1,818.66
222*	541.15
223	463.76
224	283.34
226*	279.74
228	89.60
230	1,612.98
233*	733.80
234*	1,022.20
235	105.21
236*	463.12
237*	681.80
238	2,956.89
240	2,004.45
241	115.24
242	1,353.33
243	449.07
245	1,124.61
247	216.20
248	112.91
253	265.94
254	360.16
256	871.62
257*	1,998.01
258	6.08
259	474.17
260*	112.73
261	764.23
264	216.75
265	128.55
266	1,117.56
267*	1,090.66
268	1,138.42
269	1,113.11
270	565.80
271*	1,356.31
275	130.87
276	1.138.41
277*	2,796.97
280	63.96
281	1,113.11
282	147.22
283	788.14
285*	1,400.05
286	376.31
287	752.73
288	631.12
290	98.09
291	505.08
292*	3,720.29
293	3,050.56
294*	30.20
295*	631.53
296	252.93
301	698.61
303	321.64
304*	1,156.66
305*	2,206.89
306	64.13
307	1,033.89
309*	40.59
312	90.59
316*	1,864.65
317	183.54
318	136.25
320	1,999.77
321	1,261.62
322	784.93
323*	932.77
324	596.57
325	1,278.46
328*	851.71
330	303.62

Відділ	Заплатна
331*	579.90
332	168.52
333	205.13
334*	158.35
336	369.74
337	1,134.00
338	448.52
339*	525.41
341*	1,515.63
342*	325.37
345	1,407.41
346*	1,749.59
347	467.36
348*	1,762.78
350	1,363.37
350	554.34
352	1,213.12
353	678.34
354	260.59
355	2,850.48
356	321.06
358	515.33
360*	917.98
361	1,952.02
364	926.56
368*	5,722.09
369	34.87
370	226.15
371	2,062.54
372	1,149.57
373	68.32
375	2,612.92
376*	77.55
378	293.93
380	367.30
381*	257.74
382	200.69
383	577.65
385*	2,246.46
387*	618.58
389	386.98
390*	318.17
394	161.72
395	180.81
399*	2,362.92
401*	1,120.70
402	1,033.86
403	192.94
406*	403.68
407*	3,283.99
408	343.64
409*	452.95
412*	465.81
413	79.97
414	1,098.12
416	315.44
417	140.76
419*	171.36
421*	397.92
423	2,071.87
424*	2,915.14
427*	807.84
429	45.30
430*	3,197.98
432	0,474.82
433*	182.18
437	716.07
438*	186.87
439	876.13
441	800.99
442	678.29
443	21.48
444*	1,825.25
448	876.31
450	2,290.01
452	1,050.79
454*	1,309.44
455	209.99
456*	353.36
457	311.01
458	3,451.60
461*	768.40
462	375.95
463	175.71
464	674.45
465	787.43
466*	259.81
467	345.01
468*	221.52
471	773.11
472*	5,142.03
473	881.69
474	293.92
476	84.20
477	42.81
479	441.18
480	88.98
481	453.36
484	1,563.82
485*	82.74
486*	718.96
487	220.29
488	627.57
489*	353.16
490	191.48
492*	223.73
496	109.10
497*	308.38
498*	305.36
500	342.33
503*	2,056.82
505*	436.37
506	200.48

Вкладки зібрані в усіх клясах Життьового Забезпечення **311,586.96**

Вплати вкладок Акцидентового Забезпечення

Відділ	Заплатна
1	6.20
2	9.20
6	22.00
8	27.80
10	63.65
13	6.50
16*	35.15
17	41.45
19	35.20
20	9.20
22*	205.60
25	76.50
27	21.00
32	137.60
34*	15.70
36	11.00
37	53.00
39	9.20
42	78.90
44	.85
45	14.95
46	6.50
47	167.90
49	9.20
50*	4.90
55	14.20
62	24.45
65	22.00
70	26.20
75	9.20
76*	29.00
78*	16.65
81	9.20
82	6.50
83*	28.05
86	11.00
88*	107.25
93	3.90
94	54.35
95*	2.55
96*	21.20
99	1.35
101*	9.20
102	24.15
106	9.60
107	6.50
108	.85
110*	106.25
113	8.10
114	7.05
115*	22.10
116	45.90
119	11.00
120	47.85
122	22.20
123	33.50
125	26.55
129	2.45
130	45.50
131*	54.05
133	82.75
134	27.80
139	29.80
142*	4.50
143*	10.95
146*	72.05
147*	161.65
149	13.30
150	9.20
153*	31.90
158	158.30
161	6.50

Відділ	Заплатна
162	13.00
164	42.80
166	50.40
168	35.45
170	60.90
171*	9.00
172	51.90
173	44.20
174	137.15
175	21.60
177	20.20
180	33.00
182	43.50
183	15.30
192	4.80
194	65.65
204	90.40
206	25.50
209*	24.20
214*	16.00
217	44.40
219	13.45
220	20.50
221	30.75
222*	7.25
230	7.35
233*	43.55
234	14.00
237*	111.70
238	9.20
240	114.65
241	19.30
242	40.70
243	11.00
245	81.00
247	16.65
248	16.55
253	10.30
257*	155.10
261	43.30
266	25.60
267*	30.60
268	30.30
269	24.20
270	42.60
271*	25.60
277*	201.30
282	.85
283	47.10
286	8.30
287	48.25
291	24.45
292*	135.60
293	45.30
295*	20.20
301	14.50
304*	60.20
305*	74.70
307	57.60
317	8.75
318	9.20
320	147.60
322	9.20
328*	39.60
331*	12.20
333	8.30
336	2.90
337	66.00
338	11.00
341*	168.95
345	2.90
346*	184.70

Відділ	Заплатна
347	102.25
348*	43.75
349	147.45
350	14.20
352	16.30
353	53.25
358	88.20
360*	87.80
361	21.05
368	6.50
371	1.85
372	14.80
375	118.20
378	20.20
380	3.35
381*	12.20
383	24.90
385*	351.80
387*	44.50
389	9.20
395	25.00
399*	99.20
401*	39.30
402	110.80
403	13.00
406*	33.00
407*	61.40
408	25.20
412	34.30
414	9.20
416	4.80
417	6.50
419*	2.90
421	33.00
423	3.35
424*	77.90
427*	25.30
430	200.65
432	379.50
437	43.15
439	49.00
441	39.00
442	72.20
444*	58.95
448	26.00
450	36.75
452	6.50
454	14.00
456*	15.80
458	22.35
461*	19.00
462	12.20
464	20.20
465	14.80
468*	11.00
471	84.80
472*	73.25
473	24.00
474	23.20
479	6.50
481	11.00
484	37.45
486*	1.75
487	66.00
488	26.70
489*	3.20
490	11.00
497*	24.20
498*	18.80
500	23.30
503	28.45

Вкладки зібрані в клясі Акцидентового Забезпечення 9,042.45

ВИПЛАТИ ПОСМЕРТНИХ ЗАПОМОГ ЗА МІСЯЦЬ СІЧЕНЬ 1990 Р.

Відділ	Прізвище, ім'я	Сума
13	Макс Котанскі	500.00
14	Анна Старожитник	500.00
25	Д-р Ігор Володимир Парфанович	1,000.00
33	Мілдред Надей	1,000.00
33	Мілдред Надей	1,000.00
37	Анна Олекса	1,000.00
38	Антін Ярема	1,000.00
48	Ґрейс Б. Смутек	1,000.00
52	Філіс Т. Хрупало	500.00
57	Юлія Нагумик	500.00
57	Юлія Нагумик	500.00
75	Марія Булаковська	500.00
75	Марія Булаковська	500.00
102	Володимира Кухта	1,000.00
106	Степан Пуп	500.00
106	Д-р Мирон Іваницький	12,500.00
113	Джан Ришард Барклей	1,644.00
123	*Євгенія Міченер*	1,000.00
124	Іван Драбік	1,000.00
124	Іван Драбік	500.00
124	Іван Драбік	500.00
125	Марія Костерка	500.00
127	Пелагія Вейда	1,000.00
127	Марія Куземська	500.00
127	Текля Була	1,000.00
127	Марія Бандрівська	3,000.00
130	Михайло Кравчук	1,000.00
130	Михайло Кравчук	1,000.00
139	Ярослава Сорока	500.00
139	Ярослава Сорока	1,000.00
142	Стефанія Тарутіс	1,000.00
155	Михайло Бадяк	1,000.00
170	Роман Ядловський	1,000.00
170	Ростислав Сененко	1,000.00
175	Василь Папіж	500.00
175	Василь Папіж	1,000.00
175	Василь Папіж	1,000.00
175	Василь Папіж	1,000.00
177	Стефанія Рекрут	1,000.00
182	Теодор Ґерік	500.00
200	Юлія Сквіртнянська	500.00
206	Анна Боднар	1,000.00
213	Петро Шкопяк	1,000.00
221	Микола Тимчишин	1,000.00
221	Анна Луців	500.00
221	Анна Луців	500.00
221	Василь Деркач	500.00
235	Михайло Томашевський	500.00
235	Михайло Томашевський	1,000.00
240	Катерина Дармограй	1,000.00
242	Анна Клевіс	1,000.00
280	Марія Миник	1,000.00
291	Лілія М. Стахурскі	500.00
292	Анна Захарія	500.00
305	Маргарет Лягови	3,000.00
336	Ніна Амброзік	500.00
336	Ніна Амброзік	500.00
337	Андрій Лихолят	1,000.00
342	Осип Глущик	1,000.00
342	Іван Старек	1,000.00
343	Анна Задорецька	500.00
343	Анна Задорецька	500.00
346	Ярослав Чухрай	2,000.00
355	Барбара Гелена Ліберті	1,000.00
364	Марія Кукізь	500.00
367	Настя Федоришин	500.00
369	Анастазія Клюс	1,000.00
374	Гелен Тангвей	500.00
374	Гелен Тангвей	500.00
375	Роман Флюнт	1,000.00
375	Роман Флюнт	500.00
375	Володимир Пирський	1,000.00
375	Евгеній Лучин	500.00
379	Олекса Вахула	500.00
379	Олекса Вахула	500.00
379	Таня Пелих	1,000.00
379	Таня Пелих	1,000.00
379	Олекса Вахула	1,000.00
380	Леон М. Марш	1,000.00
382	Віліям Кресіна	1,000.00
387	Юрій Тучкевич	2,000.00
390	Анна Родович	500.00
397	Уляна Гриців	1,000.00
397	Єлисавета Скараєв	500.00
413	Анна Настюк	500.00
450	Ярослав Рак	1,000.00
481	Микола Гаврильчак	1,000.00
490	Марія Магдалина Пішнік	500.00
490	Марія Магдалина Пішнік	1,000.00
	Разом	**88,144.00**

КАНАДА

Відділ	Ім'я і прізвище	Сума
49	Антоніна Рудик	300,00
432	Ліна Липовецька	500.00
432	Ліна Липовецька	500.00
432	Іван Носик	500.00
445	Казимира Коваль	1,000.00
471	Марія Косаревич	500.00
471	Марія Косаревич	500.00
471	Марія Косаревич	500.00
497	Іван Борух	500.00
	Разом	**4,800.00**

ВИПЛАТИ ЗАПОМОГ З БРАТСЬКИХ ФОНДІВ ЗА МІСЯЦЬ СІЧЕНЬ, 1990 Р.

Відділ	Ім'я і прізвище	Сума
22	Володимир Бардигула	50.00
63	Михайло Турко	50.00
83	Анна Кусен	50.00
106	Степан Гуйван	50.00
116	Михайло Мрочко	50.00
130	Розалія Мацюк	50.00
158	Оксана Лисенко	50.00
163	Анастазія Максимюк	50.00
171	Михайло Степанік, мол.	50.00
174	Михайло Витягловський	50.00
177	Осип Поморянський	50.00
206	Беатріче Макхі	50.00
242	Іван Седор	50.00
245	Параскевія Приходько	100.00
286	Марія Кіцей	50.00
305	Лео Є. Бревкі	50.00
352	Осип Бандерський	50.00
353	Стефанія Тарнопільська	50.00
360	Чеслава Шишка	50.00
368	Євгенія Остапюк	50.00
414	Францішка Рондяк	50.00
414	Софія Брезіцка	50.00
	Разом	**1,150**

ФІНАНСОВИЙ ВІДДІЛ ПРИБУТКИ ЗА СІЧЕНЬ 1990 Р.

Членські вкладки	$320,629.31
Прибутки книгарні і друкарні	$88,983.60
Прибутки від інвестицій:	
Бондів	$210,666.00
Реальності в Кергонксоні, Н.Й.	27,594.74
Гіпотечних позичок	44,832.01
Членських позичок	1,605.32
Уділів	4,216.25
Банків	8,417.58
Разом	**$297,331.90**
Звороти:	
Федеральних і стейтових податків та соціяльного забезпечення працівників	$40,591.98
Премії шпитального забезпечення працівників	1,212.21
Кошти публікації „Свободи"	34,615.17
Загальних канц. видатків	40.00
Разом	**$76,459.36**
Різні прибутки:	
Пожертви до Братського Фонду	$25,295.56
Зиск при продажі бондів	6,772.05
Переносне конто	664,299.03
Разом	**$696,366.64**
Інвестиції:	
Дозрілі і продані бонди	$1,686,970.22
Сплачено гіпотечних позичок	89,107.35
Сплачено членських позичок	9,023.89
Разом	**$1,785,101.46**
Разом загальний прибуток на січень 1990	**$3,264,872.27**

ВИДАТКИ ЗА СІЧЕНЬ 1990

Виплати членам:	
Грошові звороти	$20,688.20
За дозрілі вивінувальні грамоти	169,207.88
Посмертні допомоги	92,944.04
Відсотки від посмертних допомог	241.21
Премії за реасикурацію	1,046.89
Дивіденда членам	191.80
Допомога з Фонду Братського	1,200.00
Стипендії	1,000.00
Разом	**$286,520.02**
Видатки:	
Канцелярії у Вашінгтоні	$11,919.15
Союзівки	72,637.17
Книгарні і друкарні	90,227.06
„СВОБОДА" за орган	45,000.00
Організаційні видатки:	
Оголошення	$1,552.51
Лікарські бадання нових членів	189.72
Винагорода обласних організаторів	2,997.03
Винагорода Відділових секретарів	70,355.07
Винагорода Відділових організаторів	10,036.58
Кошти Відділових приборів	15.57
Разом	**$85,146.48**
Платні, забезпечення і податки:	
Платня головних урядовців	$15,428.75
Платня працівників	41,679.27
Премії за шпитальне забезпечення працівників	30,057.96
Асекурації	2,777.00
Федеральні і стейтові податки та соціяльне забезпечення працівників	46,073.56
Разом	**$136,016.54**
Загальні адміністративні видатки:	
Кошти актуарія і статистики	$178.50
Банкові оплати за опіку над бондами	2,567.34
Книжки і друки	631.50
Вкладки до братських конгресів	235.00
Загальні канцелярійні видатки	3,056.29
Кошти канадської канцелярії	237.17
Поштові оплати	1,336.77
Кошти друків і приборів	2,553.31
Обслуга машин	276.01
Кошти телефону	1,670.68
Разом	**$12,742.57**
Різні видатки:	
Кошти інвестиції	550.00
Страта при продажі бондів	908.19
Кошти українських публікацій	13,418.98
Дотації	7,000.00
Відд. Братської Діяльности	259.18
Кошти компютеризації	9,900.00
Переносне конто	664,231.03
Страта при вимінні кан. валюти	1,703.77
Разом	**$697 971.15**
Інвестиції:	
Закуплено бонди	$1,381 515.79
Уділено гіпотечні позички	183,000.00
Закуплено уділи	4,216.25
Уділено позички на підклад грамот	7,480.32
Закуплено елект. машини	1,700.00
Разом	**$1,577,912.36**
Видатки за січень 1990	**$3,016,092.50**

БАЛЯНС

СТАН ЧИННИЙ:		СТАН ДОВЖНИЙ: Фонди	
Готівка	$1,776,235.94	Забезпеченевий	$63,177,284.73
Бонди	47,133,035.77	Акцидентовий	1,776,289.67
Уділи	1,426,890.18	Братський	(307,430.86)
Гіпотечні позички	5,456,866.24	Сирітський	395,049.44
Позички на грамоти	611,402.80	Захисту	(750,542.34)
Реальності	2,233,919.70	Наглої потреби	70,311.82
Друкарські і електронічні машини	298,060.79		
Позичка для Корпорації Дому УНС	5,320,000.00		
Позичка для УНС Корп. ім. Д. Галичина	104,551.04		
Разом	**$64,360,962.46**	**Разом**	**$64,360,962.46**

ЗВІТ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ СІЧЕНЬ 1990 РОКУ

ЗДОБУТКИ ОРГАНІЗАТОРІВ УНСОЮЗУ ПО ОКРУГАХ у січні 1990 р.

Ч.В.	Організатор	Придбав у січні	Сума забезпечення	АДД	СП	Разом у 1990 р.
	Округа АЛЛЕНТАВН					
147	Дженіс Меліничик	2	15,000		2	2
151	Анна Строт	1	5,000			1
		3	20,000		2	
	Округа БАЛТИМОР					
320	І. Радь	1	5,000			1
	Округа БОСТОН					
238	Анна Ремик	3	6,000		3	3
	Округа ЧИКАҐО					
106	М. Марчук	1	3,000			1
114	Ольга Бережан	4	18,000	3		4
176	М. Остап	1	1,000			1
221	М. Карачевський	1	3,000			1
379	В. Семків	1	3,000			1
472	Стефанія Кочій	1	3,000			1
		9	31,000	3		
	Округа КЛІВЛЕНД					
364	В. Владика	3	7,000		2	3
	Округа ДІТРОЙТ					
292	Стелла Федик	1	15,000			1
	Округа ДЖЕРЗІ СИТІ					
70	М. Шеремета	1	10,000			1
170	В. Білик	1	3,000			1
286	Павлина Балутянська	1	3,000			1
		3	16,000			
	Округа МОНТРЕАЛЬ					
434	Олександра Дольницька	2	8,000			2
	Округа НЮАРК					
37	Ольга Осередчук	1	3,000			1
	Округа НЮ ЙОРК					
194	М. Юзенів	2	6,000			3
	Надя Кузьма	1	3,000			
457	Т. Шумилович	5	15,000			5
		8	24,000			
	Округа НІЯҐАРА					
461	М. Ґрох	1	1,000			1
	Округа ПАССЕЙК					
182	Г. Клименко	1	3,000			1
	Округа ФІЛЯДЕЛЬФІЯ					
10	К. Хільченковський	1	5,000	1		1
128	В. Горбовий	1	3,000			1
231	В. Пастушок	2	30,000	1		2
245	М. Мартиненко	1	5,000			1
261	П. Аркотин	1	10,000			1
269	Христина Ґербеги	2	27,000		2	2
331	І. Куйдич	1	10,000			1
339	М. Луців	1	3,000			1
347	Уляна М. Дячук	1	25,000			1
375	П. Тарнавський	3	20,000	2		3
		14	138,000	4	2	
	Округа ПІТТСБУРҐ					
161	В. Гладьо	1	5,000			1
	Округа ШАМОКІН					
242	Й. Чабан	1	3,000			1
305	Маргарета Гентош	3	9,000			3
		4	12,000			
	Округа СИРАКЮЗИ/ЮТИКА					
38	Е. Ґузиляк	1	3,000			1
484	В. Запаранюк	1	3,000			1
		2	6,000			
	Округа ТОРОНТО					
432	Ярослава Зорич	1	3,000			1
441	Ліліяна Заневич	4	28,000	1		4
466	Анна Крутиголова	1	5,000			2
	П. Крутиголова	1	5,000			
		7	41,000	1		
	Округа ТРОЙ/ОЛБАНІ					
13	П. Шевчук	1	10,000			1
88	В. Квас	1	5,000			1
266	В. Варшона	1	3,000			1
		3	18,00			
	Округа ЯНҐСТАВН					
230	Аннабелла Боровицька	1	3,000			1
348	Естелла Волошин	2	10,000			2
		3	13,000			
	НЕОБ'ЄДНАНІ ВІДДІЛИ В АМЕРИЦІ					
257	А. Рудник	1	3,000			1
381	В. Борискевич Бойд	1	3,000			1
		2	6,000			

ЗДОБУТКИ ОКРУГ УНСОЮЗУ У січні 1990 року

П.Ч.	Округа/осідок	Число Відділів	Придбано чл. у січні	Разом	Забезпечення на суму у січні	Разом у 1990	АДД
	Округи ПЕНСИЛЬВЕНІЇ						
1.	Філядельфія	40	14		138,000		4
2.	Піттсбурґ	17	1		5,000		
3.	Шамокін	15	4		12,000		
4.	Аллентавн	12	3		20,000		
5.	Скрентон	5					
6.	Вілкс Бери	8					
	РАЗОМ	97	22		175,000		4
	Округи МЕРИЛЕНДУ						
	Балтимор	8	1		5,000		
	Округи НЮ ЙОРКУ						
1.	Ню Йорк	30	8		24,000		
2.	Сиракюзи-Ютика	12	2		6,000		
3.	Рочестер	11					
4.	Трой/Олбані	8	3		18,000		
5.	Баффало	6					
	РАЗОМ	67	13		48,000		
	Округи НЮ ДЖЕРЗІ						
1.	Нюарк	18	1		3,000		
2.	Джерзі Сиі	10	3		16,000		
3.	Перт Амбой	12					
4.	Пассейк	4	1		3,000		
	РАЗОМ	44	5		22,000		
	Округи Іллиной, Мишиґен, Огайо						
1.	Чикаго, Ілл.	29	9		31,000		3
2.	Дітройт, Миш.	19	1		15,000		
3.	Клівленд, Огайо	19	3		7,000		
4.	Янгставн, Огайо	5	3		13,000		
	РАЗОМ	72	16		66,000		3
	Округи НОВОЇ АНГЛІЇ						
1.	Ню Гейвен, Конн.	14					
2.	Бостон, Масс.	5	3		6,000		
3.	Вунсакет, Р. Ай	6					
	РАЗОМ	25	3		6,000		
	Округи ЗАХІДНІХ СТЕЙТІВ Америки						
1.	Центральна	6					
2.	Міннеаполіс, Мін.	7					
3.	Ст. Луїс, Мо.	3					
	РАЗОМ	16					
	НЕОБ'ЄДНАНІ Відділи в Америці	19	2		6,000		
	Округи КАНАДИ						
1.	Торонто, Онт.	21	7		41,000		1
2.	Монтреаль, Квеб.	6	2		8,000		
3.	Ніяґара, Онт.	10	1		1,000		
4.	Захід Канади	14					
	РАЗОМ	51	10		50,000		1
	ЗАГАЛЬНА СУМА	399	72		378,000		8

40-ліття Пластової Станиці...

Закінчення зі стор. 3

Відбулися також три виставки. У габльотці вестибюлю Українського Освітньо-Культурного Центру пластове плем'я Перші Стежі уложили виставку „40-ліття Станиці у знімках". Оглядаючи її, пластуни сеніори поринали в безжурне минуле, а новаки раділи, коли знайшли на знімку свого батька чи маму в новацькому однострою.

У виставковій залі УОК Центру Товариство Українців Філателістів, яке очолює пл. сен. Юрій Данилів, мало імпозантну виставку значків.

У інших залях була виставка мистців — Роберта Лісовського, Зої Лісовської-Нижанковської та Лади Нижанковської, яку також спонзорувало плем'я Перші Стежі.

Пл. сен. Анатоль Прасіцький зайнявся ювілейним виданням одноднівки.

Бенкет з мистецькою програмою і забава відбулися в суботу, 28-го жовтня, 1989 р. Гостинну перекуску перед бенкетом, різнорідні смаколики і приставки підготовили члени жіночих сеніорських куренів під проводом пл. сен. Ірени Богачевської. Підготовою і бенкетом зайнялася пл. сен. Дора Горбачевська. Вона підшукала постачальню гостини „Tasty Bites", яка затруднює українських жінок, а провадить її колишня пластунка Надія Матківська і спілка. Надія підготовила бенкет безкоштовно, зазначуючи: „Я завдяки вихованню в Пласті, хочу чимсь віддячитися Станиці".

Бенкет відбувся на великій залі УОКЦентру. Сцену прибрали члени куреня Лісові Мавки, а залю і столи пл. сен. Евгенія Подоляк. Філядельфійська громада не пам'ятає так гарно прибраної залі. Це була чарівна поляна. Не бракувало деревин, кущів і гніздечок пташок.

Владика Стефан Сулик Митрополит УКЦ, сам пл. сен. Філядельфійської Станиці входив на зоряну поляну через тріюмфальну браму збудовану з дрібних прутиків і галуззя, освічену маленькими лямпочками. На цій поляні „країни зірок" розставлено столи. На кожному із них жевріла ватра збудована з прутиків, а голубі серветки перев'язувала різнокольорова пластова пластова шлюфка.

Програму свята провадив пл. сен. Роман Левицький. Всі присутні відспівали пластовий гимн. Пл. сен. Юрій Богачевський, станичний, коротким словом відкрив сороклітній Ювілей Станиці і привітав усіх гостей.

Мистецьку програму підготовив приятель пластової молоді, сам колишній пластун, пан Зенон Чайківський. У програмі взяли участь 12 новачок, 12 новаків, 13 юначок і 11 юнаків. Точки програми заповідали пл. розв. Надійка Данилів і пл. розв. Олекса Горбачевський.

Першою точкою був вірш присячений 40-літтю Пластової Станиці у Філядельфії п. н. „Геть сумнівні думки", який виконала авторка, пл. сен. Анна Максимович, Чп. Слідували виступи пластової молоді. Пісні авторства Зенона Чайківського „Ми пластуни з України" у виконанні юнацтва, „Зупка", „Зимо геть" у виконанні новацтва, підготовила пл. сен. Оленка Карпинич. Дует „В країні казки", відспівали сестри Чемеринські, а підготовила мама, пл. сен. Надія Чемеринська. Гуртову деклямацію „Гриць новак" виконали новаки, підготовляла їх пл. сен. Лукія Гриців, уривок з п'єси „Сестричка Бобо" виконали новачки, а підготовили пл. сен. Віра Шембель і пл. сен. Катря Гарасевич. Годі описати почування батьків під час цього виступу молоді. Багато з них виступали в цих „ролях" у пластовому Драматичному Гуртку, який через 10 років існування втішав громаду Філядельфії своїми виступами; сьогодні ці пісні і „ролі" виконують їхні діти...

Святочне слово виголосив пл. сен. Мирослав Лабунька. В своєму слові він поставив питання про те, чи Пласт, який взяв на себе обов'язок виховання молоді, виконав своє завдання. Відповідь була потверджуюча. Він заторкнув питання, як Пласт причинився до успіхів у діяспорі. „Скільки членів Філядельфійської Станиці є на чільних становищах в громаді. Ми можемо гордитися нашими успіхами. Пластова організація завжди була на службі народові — в часі визвольних змагань, і на майбутнє дальше сповнятиме ролю служіння свому народові"...

Митрополит Стефан Сулик провів молитву і почалася святочна гостина. До столів подавали юначки і старші пластуни.

Пл. сен. Роман Левицький прочитав привіти і датки з нагоди ювілею Станиці і склав усім щире пластове „дякую".

Після бенкету була забава при звуках оркестри „Кришталь". Забавлялися старші і молодь. Кожний був вдоволений з повного виконання свого обов'язку.

По залі бігали „пластові пташата". Філядельфійська Станиця має будучність росту. На 330 членів Станиці, одна третя — це пташата і новацтво. Працю в Станиці виконують в більшості батьки. Тому, „геть сумнівні думки"! Починаємо новий етап праці і росту Станиці з повною надією в майбутнє.

Пластові...

Закінчення зі стор. 3

ман Рогожа, бунчужним ст. пл. Юрій Ференцевич, писарем ст.пл. Ярослав Федун.

А вліті вже відбулися чисельні табори.

Табір юнаків: „Сокіл", К-т Ярослав Падох, бунч. Ю. Ференцевич, виховник Ю. Крижановський. Членів булави 16, учасників 109.

Табір юначок „Велика Хортиця". К-тка Оксана Ґенґало, бунч. Л .Стойкевич. Членів булави 18, учасників 93.

Табір новачок „Молода Україна". К-тка Ірина Скочдополь, бунч. Д. Кравців. Членів проводу 25, учасниць 85.

Табір юнаків „Орлине гніздо". К-т Теодозій Самотулка, бунч., Юрій Український. Членів проводу 33, учасників 119.

Відпочинковий табір хлопців. К-т Іван Близнак. Новаків 39, юнаків 15.

Вишкільний табір нов. виховників „Орлина Ватра" К-т Орест Гаврилюк. Провід 5, учасників 22.

Морські табори в 1988 і 1989 рр.

Морський табір „Табір проти сонця ч. 88" відбувся від 30-го липня до 6-го серпня 1988 р. в Болд Ігел Стейт Парку, під проводом ст. пл. Ігоря Терлецького. Стан табору: провід і булава — 5, інструкторів — 18, інтентантів — 3, учасників — 27, разом 52 особи. Цей табір дав учасникам можливість здобути небуденні пл. іспити вмілости, як наприклад, вітроплавання, водне лещатарство, якірництво, бортова механіка та інші.

Учасники познайомилися з довголітніми і багатими традиціями та ритуалами морських пластунів.

Морський табір „Індіяни" відбувся від 29-го липня до 5-го серпня 1989 р. на новому місці — на Рейстон озері в Пенсильванії. Число проводу і учасників — 86. К-т ст.пл. Ігор Терлецький.

Члени КПСтаршини, які перевіряли ці табори, ствердили, що незвичайну увагу придається безпеці водних зайнять. Табори незвичайно успішні. Їх влаштовують „Чорноморці".

ЗГІДНО З ДАНИМИ Конґресової бібліотеки в Америці нараховується понад 43 міл. калік, переважна більшість яких приковані до інвалідних візків. На допомогу калікам приходять спеціяльно треновані пси, яких, на жаль, є дуже мало, а саме тренування занадто коштовне — 10.000 дол. за одного пса. Період тренування триває від шести до 18 місяців, а люди, які потребують цих псів повинні чекати 3-4 роки, поки прийде їх черга отримати пса. Переважна більшість безприбуткових організацій, що тренують псів для обслуги калік, існує за рахунок добровільних пожертв. В Америці існує п'ять таких центрів, які тренують псів та безкоштовно віддають їх на службу потребуючим людям.

З життя УСП і УПС

18-ий Крайовий З'їзд УСП відбувся в днях 17-го і 18-го березня в приміщенні „Карпатії" в Гантері.

Курінь УСП „Ті, що греблі рвуть" відновив діяльність та збільшив поважно кількість свого членства. На останній Курінній Раді, яка відбулася в Ню Джерзі в листопаді минулого року прийнято до Куреня 20 кандидаток!

Курінь „Шостокрилі" відбув свою Раду в Клівленді та намітив пожвавлення праці і придбання членів.

Курінь „Хмельниченки" на Раді у вересні вибрав курінним ст. пл. Олька Шипайла.

16-го і 7-го вересня 1989 року на Бобрівці відбулась велика літня Рада-зустріч куренів 27-го УСП і 23-го УСП „Хмельниченки". Після обговорення проробленої праці намічено плян на 1990-ий рік, що включає: Зимову Раду в лютому, перевести на Вовчій Тропі Свято Весни та табір юнаків, на Бобрівці перевести піонерський табір юнаків і юначок і табір для старшого і молодшого новацтва, зокрема 7-8-літніх новаків і новачок „Сторожі родинного вогнища".

30-го вересня і 1-го жовтня відбулася Рада 28. К. УПС „Верховинки" в Гантері. Новою курінною вибрано пл. сен. Ніну Самокіш. Рада відбулася в 40-річчя існування куреня, який заснувався як Сам. Гурток УСП в Ню Йорку в 1949 році. Першою курінною-гуртковою його була Ірина Стецура. В річному звіті курінної підсумовано різногранну працю куреня, в тому опрацювання матеріялів для виховників для плекання української мови, матеріяли на Орликіяду та до березневого числа „Юнака" З нагоди 40-річчя Курінь рішив зложити на „Юнака" 1,000 дол.

30-го вересня і 1-го жовтня в Гантері відбулась генеральна Рада пластового загону „Червона Калина". Вибрано нову старшину, а Отаманом пл. сен. Володимира Воловодюка. У плянуванні обговорено дальше влаштовування спортово-виховного табору. Число старшо-пластунського куреня збільшилось на 16 членів.

11-го і 12-го листопада в Ню Йорку відбулась курінна Рада сеніорського куреня „Ті, що греблі рвуть". Було присутніх 30 членок. З діяльности куреня треба відмітити підготову матеріялу і уфундовання числа „Юнака", переведення в 1988 році „Школи Булавних", видання в Торонто книжки „Гурток Ластівки" авторки Ольги Львівської-Федейко про життя пластунів і пластунок у Львові в рр. 1928-1944. Новообраний курінний провід очолила знову пл. сен. Оксана Бачинська.

24-го і 25-го червня 1989 року на оселі „Писаний Камінь" відбулась Велика Рада Ватаги „Бурлаків". Ватажком та курінним сеніорського куреня є пл. сен. Евген. Небеш. Курінь має 47 членів. Старшопластунський курінь має 53 члени. На Раді обговорено влаштування двох лещатарських таборів для юнацтва, в грудні 1989 р. Мала Рада відбулася у вересні на „Верховині".

Рідний подих з України

Виступає ансамбль „Рідні наспіви"

фото (Я. Кулинич)

У неділю, 4-го лютого в залі УНДому в Ню Йорку відбувся небуденний концерт заслуженого артиста Київської опери Дмитра Гнатюка — баритона, молоденької співачки Ірени Даць — сопрано, солістки Київської опери, Андрія Мороза, чародія-гумориста, та музичного ансамблю „Рідні наспіви" Київської філгармонії, лавреата всесоюзного конкурсу артистів естради.

Концерт розпочав ансамбль Київської філгармонії музичними точками з українського фолкльору.

Треба відмітити високу майстерність цього ансамблю, зібраність та прекрасне виконання усіх точок, включно з субтельним акомпаньяментом співакам. Усі виконавці виглядали чудово в різноманітних українських строях.

І ось з'явився наш відомий співак з України Дмитро Гнатюк, який вже багатьом знайомий з його дебюту в Північній Америці багато років тому назад та з платівок.

І ось того вечора полилась українська пісня у надзвичайному мистецькому виконанні. Присутні зрозуміли чому його пісні на платівках звучать так прекрасно.

Бо Гнатюк — це стихія. Він володіє не тільки чудовим голосом, прекрасною вокальною технікою співу, але вкладає усю душу.

Д. Гнатюк співав нам відомі й улюблені пісні, деякі дуже давні і рідко виконувані, співав галицькі, лемківські, сучасних композиторів, безсмертну Січинського „Як почуєш в ночі", „Гей браття, опришки" Кос Анатольського, популярні в українській діяспорі „Рушничок", „Два кольори".

Другою постаттю концерту була солістка Київської опери Ірена Даць, сопрано. Співачка має дуже гарний і відмінний голос. Ірена Даць володіє доброю технікою співу, а рутина, що приходить з роками буде запорукою ще більшого успіху на мистецькому горизонті.

Виконання вокальних творів І. Даць було чутливе і повне романтизму, а у жартівливих піснях вона ваявила багато мистецького хисту, смаку.

Тим часом публіку розважав майстер-чародій появою чудових квітів десь там з-за аркуша паперу, або збиранням монет з повітря, чи з-за плеча людей до металевої баньки, та іншими трюками.

На закінчення концерту присутні відспівали „Ще не вмерла Україна", а виконавці одержали багато букетів свіжих квітів. Ігор Раковський вручив квіти і привітав виконавців від хору „Думка". По концерті відбулося прийняття для виконавців і бажаючих присутніх в місцевому українському ресторані. На цьому закінчився цей чудовий, незабутній концерт. Виконавці принесли нам подих рідних земель і надовго відсвіжили наші спрагнені душі.

Ія Мацюк-Грицай

АРХЕОГРАФІЯ НА НОВОМУ ЕТАПІ

(ФКУ—РП). — Археографія — це наука, завданням якої є публікування архівних документів, літописів й інших матеріялів джерельної бази. Українська археографія мала гідних попередників уXVII столітті й досить успішно розвивалася по більших містах України в минулому столітті. Вона набрала нових сил та стимулу на початку нашого століття, була брутально придушена в 30-их і безцеремонно спотворена у 60-их та 70-их роках. На місці фундаментальної джерельної бази для України спрепаровано антиісторію: з гетьманів зроблено зрадників, з борців протиокупаційного руху — фашистів, а з 1000-ліття християнства України ювілей Російської Православної Церкви. З сучасним поновленням національного руху на рідних землях дещо тепер нашій історії повертається. Особливу ролю в цьому процесі відіграватиме археографічна діяльність. Зрозуміння цього виявила Академія Наук в Києві і ще минулого року поновила склад Археографічної комісії АН УССР та поширила її функцію.

За свою базу поновлена Археографічна комісія має Інститут історії АН УССР, а для розширення наукової праці по інших містах вона має організувати відділи у Львові (при Інституті суспільних наук АН УССР) та Дніпропетровську (при Придніпровському Науковому Центрі АН УССР, в структурі Дніпропетровського державного університету). Київський „Український історичний журнал" (ч. 10. 1989, стор. 149-152) інформує, що з початком цього року буде створено 12 посад в Інституті Історії АН УССР, і 4 у Львові. Працівники комісії здійснюватимуть аналізу актуальних проблем археографії, будуть плянувати видавничу діяльність, вести пошуки історичних джерел і готувати їх до видання. Бюджетові асигнування для забезпечення праці зазначених осіб і розширення технічних можливостей поліграфічної бази має дати АН УССР.

Сучасний стан археографії оцінюється в київському журналі критично: „...археографічна робота в республіці — одна з найзанедбаніших галузей суспільствознавства. Догматизм, тенденційна однобокість, низький науковий рівень публікацій джерел, диспропорції продукції, що склалися в археографічній практиці у 70-их — початку 80-их років при повній бездіяльності Археографічної комісії АН УССР, призвели до того, що з поля зору дослідників випали цілі історичні епохи, різні аспекти багатовікового громадського й етнокультурного буття українського народу. В останні десятиліття стали особливо відчутними падіння престижу публікаторської роботи, брак кваліфікованих археографів; виявляється своєрідний антиджерельний напрям в історичних дослідженнях...."

В повідомленнях Археографічної комісії АН УССР зазначено, що комісія підготовляє до публікації „історико-культурні пам'ятки українського народу від найдавніших часів до наших днів. Передбачується підготувати до друку близько 300 томів". Це має здійснюватися з допомогою Секції суспільних наук при Академії Наук, яка забезпечить централізований фонд паперу обсягом 300 друк. аркушів на рік. Крім того, частину археографічних публікацій передбачено реалізувати через інші державні та обласні видавництва. Перед Держкомвидавом УССР буде також порушено клопотання про видання міжвідомчого наукового щорічника „Джерельна спадщина України" (загальним обсягом 20 друк. аркушів), який стане продовженням розгромленого в 30-их роках „Українського археографічного збірника".

Пляни буває нелегко виконувати, все ж ще в 1989 році Археографічна комісія АН УССР встигла видати перший том у відновленій серії „Описово-статистичні джерела" — книжку „Описи київського намісництва 70-80-их рр. XVIII ст." (вид. „Наукова Думка"). На 1990 рік заплановано три додаткові видання. У серії „Джерела з історії суспільно-політичного руху на Україні XIX — початку XX ст." вийде тритомник документів „Кирило-Методіївське братство (1846 - 1847): Матеріяли слідства", в яких буде опубліковано слідчі справи М. Гулака, М. Костомарова, В. Білозерського, П. Куліша, О. Навроцького та інших членів товариства, повний текст судової справи Т. Шевченка, „Книгу буття українського народу", Статут Слов'янського братства Кирила і Методія", протокол слідства тощо.

У серії „Актові джерела" вийде збірка документів „Торгівля на Україні XIV — середина XVII ст.", в якій будуть матеріяли про розвиток торговельно-економічних відносин на Волині і Подніпров'ї та про зовнішні торговельні зв'язки. Тут опублікується картосхема шляхів сполучень, митниць і ярмарків на території Володимирського повіту Волинського воєвідства. Серед ілюстрацій — герби українських воєвідств і земель, жанрові малюнки, старовинні пляни міст.

В серії „Україна в міжнародних зв'язках" вийде „Опис України" французького військового інженера Гійома Левассера де Боплянa. Це тритомне видання готується спільно з Українським Науковим Інститутом Гарвардського Університету (УНІГУ). Перші два томи, факсимільне відтворення другого руанського видання 1660 року і окремий український переклад повного тексту пам'ятки з коментарями та ілюстраціями публікуватиме Археографічна комісія АН УССР в Києві. Третій том, переклад твору на англійську мову з відповідними науковими анотаціями, вийде у видавництві Гарвардського університету.

В 1991 році Археографічна комісія АН УССР плянує видати такі праці: „Історію Запорозьких козаків" Д. Яворницького, написану в минулому столітті (три томи), „Хроніку з літописів стародавніх" Ф. Софоновича з XVII ст., „Єврейські хроніки часів Хмельницького", Філософські твори С. Яворського, „Реєстр війська Запорозького 1649 р.", „Книгу Київського підкоморського суду 1584 - 1644 р.". „Литовську метрику: книга 22", Опис Харківського намісництва кінця XVIII ст., „Болгарський наспів XVI - XVII ст. з нотолінійних рукописів України" і „Грецькі рукописні книги VI — XIX ст. — із збірки Центральної Бібліотеки АН УССР".

Найцікавішими у плянах Археографічної комісії АН УССР є запроєктовані видання „Документи і свідчення про голод на Україні 1933 р.", „Політичні репресії на Україні 30-их років", „Український дипломатарій XVI - XVIII ст. (універсали гетьманів і полковників Війська Запорозького в 10-ти томах), „Архів Коша Війська Запорозького" (30 томів) і передрук фундаментальних праць М. Грушевського „Історія України-Руси" (10 томів у 14 книгах) та „Історія української літератури" (6 томів у 7 книгах).

Про останній проєкт, передрук праць Грушевського, вже проведено в Києві кілька нарад, в тому числі з участю Українського Гарварду (проф. О. Пріцака) та Кандського Інституту Українських Студій (проф. Б. Кравченка), про що інформувала „Літературна Україна" (16 березня, 23 листопада і 7 грудня 1989 р.). Підготову до видання спадщини Грушевського передбачається проводити спільно з діяспорою і вже існує принципове домовлення про спільне опрацювання джерел зі західніх архівів та співробітництво у підготові довідкового тому до цього видання.

У замітці „Літературної України" подано інформацію, що „...зарубіжні партнери люб'язно запропонували свою участь у частковому забезпеченні видання (праць) М. Грушевського папером. На часі — розв'язання і цієї проблеми". Виявляється, що незважаючи на всі заходи та обіцянки уряду, брак паперу все таки значно сповільнить виконання видавничих плянів Археографічної комісії АН УССР. Покищо відомо, що попередній тираж 21 тому праць Грушевського був призначений у 100,000 примірників. Згодом його довелося зменшити, оскільки виявилося, що паперу забезпечено лише на 50,000 примірників. Щоб задовольнити попит, потрібно ще коло 800 тонн офсетного паперу, який можна набути на Заході за ціну 1,100 долярів за тонну, тобто всього 880,000 долярів за друкування додаткових 50,000 примірників кожного тому серії. Ніхто в Україні ані в діяспорі не має таких фондів. Археографічна комісія могла б спочатку друкувати по 100,000 примірників кожного тому і поставити вищу ціну (нині передбачено низьку ціну, коло 2 карбованців за примірник), а заробіток з продажу, який фактично ґарантований великим попитом, вжити на закупівлю потрібного паперу для дальших томів. Але перебудова на Україні ще не зайшла так далеко, щоб дати право науковим установам визначати ціни своїх видань, тому Грушевський зразу зникне з обігу і стане доступним хіба що через чорний ринок.

Співпраця між Археографічною комісією та українськими науковими установами Заходу набрала практичного змісту ще минулого року після уточнення засад підготови спільних проєктів комісії УНІГУ. Домовлено підготовляти спільні видання у рамках „Гарвардської бібліотеки давнього українського письменства" („Гарвардського Проєкту", що видається для відзначення Тисячоліття Хрищення Руси-України) та проєкту Археографічної комісії АН УССР „Перспективний плян підготовки до друку та видання джерел з історії України на період до 2000 року". Також розпочато обмін мікрофільмами архівних документів, спеціялістами в галузі археографії для стажування та консультації під час підготови спільних видань та обмін науковими виданнями. Український Науковий Інститут вже звернувся до Фонду катедр українознавства по фінансову допомогу, щоб придбати нову комп'юторну систему для випозичення Археографічній комісії АН УССР, запровадити в Києві електронно-обчислювальну техніку і створити максимально повний „банк даних" джерельної інформації з історії України і української культури.

В дорібку нової Археографічної комісії АН УССР є також цікаві довідники, покажчики та репринти, що виходять неперіодично незначними тиражами по 50-300 примірників. Вони охоплюють різні теми, наприклад, „Матеріяли до історії Острозької Академії (1576 - 1636)", „Покажчик населених пунктів лівобережної України 50-их років XVIII ст.", бібліографічний довідник серії „Чтения в историческом обществе Нестора-Летописца (1879-1914) та інші. Інформації про видання та пляни Археографічної комісії АН УССР можна отримати у Фонді катедр Українознавства в Кембриджі, звертаючись на адресу: Ukrainian Studies Fund, Harvard University, 1583 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02138.

ТРИ ДНІ ПІСЛЯ ТОГО, як мадярська повітряна лінія Малев подала до відома, що з уваги на погрози терористів припиняє винаймлення своїх літаків для перевозу совєтських жидів до Ізраїля, польський прем'єр-міністер Тадеуш Мазовецький заявив, що Польща візьме на себе транспортування совєтських жидів — іміґрантів до Ізраїля. Промовляючи на бенкеті перед членами жидівсько-американського конґресу Мазовецький сказав, що „так як в середньовіччі Польща стала прибіжищем для переслідуваних жидів, так і сьогодні Польща не відвернеться від свого людського обов'язку та допоможе совєтським жидам". Один із ради директорів Американсько-жидівського конґресу Генрі Зіґмен схарактеризував заяву Т. Мазовецького, як „свого роду докір мадярам за те, що вони скапітулювали перед тероризмом".

У ЗВІТІ КРАЙОВОГО Центру контролі над хворобами в Атлянті зазначено, що в 1987 році в Америці померло 105,096 осіб від надмірного споживання алькоголю, або від хворіб, спричинених алькоголем. У переважній більшості випадків (30,205) смерть була спричинена автонегодами, в яких водії вживали алькогольні напої. На другому місті (19,556) опинилися смертельні випадки, спричинені такими хворобами як цироз печінки, від надмірного споживання алькоголю. Понад 300 осіб вмирає щоденно в Америці — від алькоголю. Це говорить про те, що алькоголь є найбільшою проблемою. Д-р Джеймс Шульц з медичної школи Маямського університету, який займається вивченням впливу алькоголю на організм людини, говорить, що „не кожний, хто вживає алькоголь, повинен вмерти". В основному смертельні випадки, спричинені алькоголем, можна розділити на дві групи: тих, які є хронічними алькоголіками та тих, які затроїли свій організм випадковим надужиттям. Д-р Шулць запевняє, що якби американці вживали алькоголь лише з приводу святкувань, в країні не було б стільки смертельних випадків, спричинених алькоголем.

Поминальний вечір по бл. п. Л. Тимченко

У вівторок, 12-го грудня 1989 року, в мюнхенській катедрі отці Мирон Мольчко і Євген Гарабач відправили поминальну Св. Літургію з Панахидою за спокій душі бл. п. Ліни Тимченко, що померла в Мюнхені 22-го серпня 1989 року. Після відправи в парохіяльній домівці зібралися численні приятелі покійної на поминальний вечір, який відкрила голова ОУЖ в Мюнхені Ярослава Філь. Отець М. Мольчко розповів про життєвий шлях покійної.

Павліна Тимченко народилася в Калуші (Західня Україна) в міщанській родині Горникевичів. Бог обдарував Ліну чудовим голосом — сопраном. Це спрямувало її на шлях сценічного мистецтва, спершу як співачки, а згодом також як артистки українських театрів на батьківщині і на еміґрації.

З двадцятого року життя Павліна Горникевич співає як солістка у славнозвісному хорі відомого диригента й композитора Дмитра Котка. В хорі познайомилася й одружилася з Олександром Тимченком. Згодом народився їм у Черневі на Рогатинщині син Юрко. Там вона його виховувала до шкільного віку. Коли хор Котка припинив свою діяльність, Тимченки спершу працювали у мандрівних театрах Тобілевича, Когутяка і Стадника, а потім організували свій власний театр, відомий в Галичині під назвою „Веселка".

Після приходу совєтської влади, Тимченки поселилися в Станиславові і працювали в місцевому державному театрі. Олександер Тимченко, колишній сотник Петлюрівської армії, зазнавав тривалих переслідувань з боку НКВД. Щоб уникнути арешту, Тимченки переїхали до Коломиї і працювали у тамтешньому театрі до приходу німців. Перед поверненням совєтських військ Павліна Тимченко з чоловіком і сином виїхали до Старого Самбора, сподіваючись незабаром повернутися додому.

Старий Самбір був тоді осідком львівської концертної дирекції Ґериновича, в якій працювали найкращі співаки й артисти, серед них заслужений артист УССР співак Григорій Манько. Праця в такому знаменитому колективі була для Ліни дуже цікавою й корисною. Однак мрії про повернення додому розвіялися, прийшлося покидати рідний край.

Після дуже важкого часу приниження, голоду й холоду та довгих маршів з клунками на плечах, нічліґування під голим небом, Тимченки прибули до Берліну і стали на працю в організації мистців. Там працювало понад 2,000 осіб, включаючи балети, хори, драматичні групи, а також циркових артистів. Та довелось і звідтіль тікати перед большевиками. Американські визволителі застали Тимченків у перехідному таборі в Дахау. Згодом у Карльсфельді заснували український театр, а Олександер став комендантом поліції. Коли табір ліквідовано, Тимченки опинилися в таборі ДП в Берхтесґадені, де Ліна дуже успішно виступала.

Виїхавши до Америки, Ліна брала активну участь у різних мистецьких імпрезах, стала членкинею ОМУС-у — Об'єднання мистців української сцени. Тут пережила болючу втрату чоловіка. Тим часом син Юрко влаштувався на працю в „Радіо Свобода" в Мюнхені, куди спровадив маму.

Про громадську діяльність покійної розказували за чергою присутні. Першим промовив голова ЦПУЕН Степан Костюк. Він наголосив благородний характер покійної, її трудолюбність на церковно-релігійній і харитативній ниві, а також заслуги для театрального мистецтва.

Я. Філь підкреслила заанґажованість Ліни в ОУЖ та у САЖН, де вона завжди радо допомагала у влаштовуванні ОУЖ гостинних прийнять, а як побожна самаритянка відвідувала хворих у шпиталях і несла їм слова потіхи. Богдан Шарко пригадав мистецьку діяльність покійної, яка виступала на численних академіях як видатна рецитаторка, а також як ансамблева співачка. Ліну завжди радо вітали на вечорах сеньйорів, де вона своїм вродженим дотепом вміла знаменито забавляти публіку.

Співачка Наталя Маруняк, дочка колишнього старшини армії УНР, що свої дитячі роки провела у таборах полонених в Західній Польщі у Щипйорні й Каліші, змалювала реалістично злидні, з якими доводилося боротися еміґрантам за виживлення родини. Тоді у бараках творилися мистецькі ансамблі, які підготовляли драматичні вистави і з ними об'їздили довколишні міста, виконуючи оперу „Наталка Полтавка" чи написані для польської публіки ревії.

Про вистави еміґрантських театрів у корінній Польщі розказував теж проф. В. Максимович, який до війни учителював у гімназії в Пулавах. Польська публіка любила наші пісні, але й бувало, що заля була порожня і артисти без заробітку поверталися додому. Артистична праця вимагала багато ідеалізму. Деякі еміґранти заробляли на прожиток малюванням образів чи вишиванням. Від своячки покійної мґр Наді Бенцаль присутні довідалися, що старша сестра Ліни, Теодозія, теж була артисткою, замужньою за директором театру ім. Тобілевича, Миколою Бенцалем. Богемістичний талант був спадком їх батьківського дому. Ліна мала трьох братів: найстарший Гриць поляг у Січових Стрільцях, наймолодший Дмитро в рядах УПА, а середущого Володимира большевики заслали в Сибір. Ліна була українською патріоткою і ненавиділа большевиків, які знищили її родину. Перед хворобою запросила в гості братанка з України, але коли він нарешті приїхав,- не застав своєї тітки в живих.

Теплим словом згадала покійну сеньйорка мюнхенської громади Ольга Пеленська. Ліна відзначалася великою обов'язковістю. Обіцянку завжди дотримувала, була дуже точною, байдуже, чи це була хорова співанка, чи громадські сходини. Такою збережемо її в нашій пам'яті.

На закінчення Я. Філь вгостила присутніх кавою і солодким. Вона була ініціяторкою цих поминок і їй належить за це подяка.

Б. Ш.

ЩЕ ПРО ВИСТУП УЧНІВ УМІ

У „Свободі" з датою вівтірка, 27-го березня у вістці про виступ двох учнів УМІ подано неправильну дату концерту та переставлено підписи під знімками учнів. Концерт, на якому виступлять учні УМІ М. Кобзар і Я. Тритяк, відбудеться у неділю, 1-го квітня, о год. 1:15 по полудні, а не як було подано у неділю, 12-го квітня.

21-го лютого 1990 року
на 65-му році життя, після тяжкої хвороби
відійшов у Вічність у Франкфурті, Німеччина

св. п.

ІВАН МЕДВЕДЧУК

Залишив у глибокому смутку:
ДРУЖИНУ
ДОНЬКУ з родиною
СИНА з родиною

Повідомляє інженер Юрій Кулішенко, спортовий приятель Покійного.

Адреса дружини: Mrs. G. Medwedczuk
Bellingstrasse 4, 6072 Dreieich, W. Germany

Ділимося з Родиною, Приятелями і Знайомими
сумною вісткою, що в середу, 21-го березня 1990 року
відійшла у Вічність, по важкій недузі,
на 80-му році життя,
наша Найдорожча
МАМА, БАБЦЯ, СЕСТРА І ТЕТА

бл. п.

АННА СМОЛИНСЬКА з дому МУРІЙ

нар. в Тернополі.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в українській церкві Христа Царя в Бостоні, Масс. у суботу, 24-го березня 1990 р.

У глибокому жалю:
син — БОГДАН з дружиною ТАНЕЮ
внуки — РОМА, АДРІЯН І ХРИСТИНА
ближча і дальша Родина в ЗСА та Україні

Ділимося сумною вісткою
з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що 7-го березня 1990 р. в часі відвідин рідних в Австралії,
несподівано помер на 65-му році життя
наш Найдорожчий і Незабутній
МУЖ, БАТЬКО І ДІДУСЬО

бл. п.

ЕВГЕН ПЛІХОТА-ШМИРЕНКО

кол. вояк Української Повстанської Армії,
нар. 22-го грудня 1924 р. в Хороброві, Сокальського повіту.

ПАРАСТАС був відправлений в понеділок, 19-го березня 1990 р. в похоронному заведенні А. Градовського в Дітройті.

ПОХОРОННА ВІДПРАВА відбулася 20-го березня в церкві св. Івана Хрестителя в Дітройті. Того ж самого дня тіло покійного Евгена перевезено до Бавнд Бруку, Н. Дж. на кладовище св. Андрія на Вічний Спочинок між друзями по зброї.

У глибокому смутку:
дружина — МАРІЯ
син — БОГДАН з дружиною МАРУСЕЮ і дітьми
дочка — ЕВГЕНІЯ з мужем РІЧАРДОМ
син — ІВАН з дружиною МІЧЕЛ
теща — ЕФРОЗИНА ЯЦЮК
шваґер — МИХАЙЛО ЯЦЮК з родиною
шваґрова — КАТЕРИНА КАРПИН з родиною

Ню Йорк...

(Закінчення зі стор. 1)

ний і хор із восьми дівчат. Музичне оформлення — проф. І. Соневицького, сценічне у виконанні визначного художника Володимира Клеха, освітленням займається Андрій Ганкевич.

У другій частині програми „студійці" виставлять монтаж політичних поем Т. Шевченка „Думи мої" як одну цілість. Тут виступлять В. Курило, Т. Певний, Т. Ганкевич, П. Червоняк, Юрій Прятка, Аскольд Лозинський, Ярослав Шуль, а з дівчат Ксеня Зелик, Меласе Соневицька, Галя Кузишин, Ярина Ференцевич, Ліда Гной, Руслана Росці шевська, Люба Винницька, Віра Кобзар і відома із сольових деклямацій Стефа Назаркевич-Юзенів. Саме у виведенні „Дум" дівчата мають важливу і важку ролю, та Л. Крушельницька покладається на їхнє виконання.

Всі вони — це вже випробувані учні Л. Крушельницької, що не вперше виступають на сцені, а коли до цього взяти ще під увагу, що програма буде після Вашінгтону виведена вдруге та вигладжена і дещо виправлена, то немає сумніву, що молоді виконавці вив'яжуться із своїми ролями якнайкраще.

Вони і самі пізніше в розмові з редакторами признаються, що коли спершу було їм важко знайти відповідну інтерпретацію поодиноких точок та „вжитися" у тяжкі змістом поеми Великого Кобзаря — тепер завважують, що більше вже їх розуміють, а з тим і виконання мусить бути інакше і надіються вони, що і краще.

Тут ще допомагає те, що вони дістають відповідний вишкіл для рухів від постійного хореографа Студії Ольги Івасівки, а музику приготовив і виконає проф. І. Соневицький.

Оглядаючи та слухаючи молодих виконавців, ми вже не вперше подивляємо педагогічний та режисерський таланти Л. Крушельницької — як вона вміє саме не лише вишколювати своїх майже в цілості молодих віком артистів, але і захопити їх так сильно театральним мистецтвом, що вони для нього віддають свій скупий від науки час і все своє серце.

Тепер — як звичайно, вони чекають лише на прихильний відгук нюйоркської публіки і на признання, що складають поклін Великому Кобзареві в найкращий, який лише зумиють, спосіб.

БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І КНИЖКИ — НЕ БУДЕ Й УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ!

Діяльність 33-го Відділу СУА в Клівленді

Праця Відділу проходила під проводом голови Іванни Шкарупи. До Управи входили: Ірина Кашубинська, Ольга Дем'янчук, Марія Грушкевич, Міра Грабець, Лукія Медицька, Александра Волошин, Стефанія Вільшанецька, Любомира Мичковська, Ірина Дубас, Дарія Говикович, Люба Лешньовська, Ольга Байко, Віра Смаль-Стоцька, Ірина Стахур, Дарія Микита, Іванна Вовк, Оленка Тарнавська, Анна Тарнавська, Люба Боднар, Олена Мовчан, Марта Сидір, Анна Перепічка, Марія Нич, Марія Антонів.

Події в Україні в минулому році вплинули на діяльність 33-го Відділу. Членки взяли участь в зустрічах з Олесем Бердником, Миколою Горбалем і проф. Тарасом Гунчаком, який був учасником З'їзду РУХу в Києві, як гість з Америки. Референтка зв'язків Відділу і її заступниця та одна членка Відділу належать до Суспільної Опіки при Злучених Українських Організаціях Клівленду, яка уряджує ці зустрічі та висвітлює фільми з України, щоб придбати фонди на допомогу УГС і РУХові.

Чотири членки Відділу належать до „Мережі Дії" при Окрузі СУА, завданням якої є писати листи до конгресменів, сенаторів, президента, державного секретаря, американських урядів, совєтських властей і американської преси в обороні Українських Церков і політв'язнів, підтримуючи закони і справи, які відносилися до України і української діяспори, спростовуючи в пресі наклепи і фальшиві інформації. За ініціятивою наших членок, вчителька в парафіяльній школі св. Йосафата 60 дітей з вищих кляс взяли участь в цій акції. 33-ий Відділ є членом „Федерації Жіночих Клюбів Клівленду". Членки взяли участь у врученні посадником міста Клівленду Проклямації, яка проголошує день 22-го січня „Днем Незалежности України" головою Українських Злучених Організацій Клівленду, та у бенкеті з нагоди „Тижня Поневолених Націй" в Sleepy Hollow Country Club.

Членки їздили на святкування 175-ліття з дня народження Тараса Шевченка до Вашінгтону. Зацікавлені членки брали участь в зустрічі з організаційною реф. Централі Ольгою Гнатейко, після З'їзду Округи Огайо. Шість членок Відділу входять до Управи Округи. Деякі членки працювали при влаштуванні імпрез Округи, а саме: „Першої весняної виставки прикладного мистецтва стейту Огайо", та при „Музейнім полуденку-бенефісі", дохід з якого був призначений для Українського Музею в Ню Йорку.

Членки помагали при уряджені „Свята Жінки Героїні", яке влаштовують щороку Українські Жіночі Організації Клівленду, та взяли участь у зустрічі з президентом СКВУ Юрієм Шимком, яка була організована Відділами СУА в Клівленді. Культ-освітня референтка дбала про програми на ширших сходинах. Ми слухали доповіді про події в Україні, доповідь д-ра Ярослава Кривяка про творчість Наталени Королеви в 100-ліття з дня її народин і Володимира Стороженка про „Бій під Бродами" в 45-ту його річницю.

Висвітлювано прозірки з подорожі нашої членки до Греції і в Україну. Влаштовано авторський вечір редактора „Веселки", письменника Володимира Барагури.

Наша членка надалі начитує на тасьму книжки для незрячих. При Відділі діє „Гурт Книголюбів", який начислює 11 членок. Музейно-мистецька референтка влаштувала виставку мисткині Богдана Божемського. На З'їзді надбуханців Ірина Кашубинська дала показ підляських строїв зі збірки 33-го Відділу. Влаштовано виставку з великодньою тематикою в габльотці Кредитівки „Самопоміч". Ірина Кашубинська провадила курс обрядового печива, на який одержала дотацію з відділу мистецтва в Огайо. Членка Відділу, яка живе на Фльориді, провела курс мереження, вирізування і настилування в Ст. Пітерсбурзі і взяла участь у міжнародньому фестивалю з нагоди „Року Дитини" в цьому місті. На запрошення „Historical Warehouse District Development Assn." прикрашено два виставові вікна українськими різдвяними декораціями в будинку в центрі Клівленду.

Відділ є чотирикратним меценатом Українського Музею в Ню Йорку. 19 членок Відділу є членками цього Музею. За членські вклади в 1989 році 1,140 дол. До крамнички Музею вислано 19 речей. Відділ є членом „Клівлендського Музею-Архіву. В праці Музею помагають дві наші членки. Одна членка помножує відео-касетки з угринівської виставки одягів Ірини Кашубинської для „Комітету Спадщини" що діє при Окрузі.

Уряджено дві імпрези Пікнік і Різдвяну Зустріч з цікавими програмами. На ці імпрези приходить багато гостей. Уряджуємо також „Різдвяний базар". Ми щасливі, що наша невтомна організаційна референтка не лише працює в своїй референтурі, але вже кілька років організує „Різдвяну Зустріч" і „Базар". Членки господарської референтури вгощали нас на ширших сходинах кавою і солодким і урядили буфет в часі виставки мистця Богдана Божемського і на Пікнік.

Відділ провадить світличку від 1953 року. В минулому році в Світличці було 17 дітей. Наша наймолодша 18-літня членка є виховною референткою і допомагає учителькам. Суспільна Опіка вислала 50 пачок до Польщі, Бразилії і в Україну. До Польщі вислано грошову допомогу 150 дол. до Бразилії до інтернату св. Ольги 235 дол. Відділ опікується бабусею в Польщі. На Суспільну Опіку видано 2,207 дол.

Відвідувано хворих членок по шпиталях і домах і перед Різдвом і Великоднем з традиційними кошичками. Вислано картки для хворих членок і з радісних нагод. Вислано на Медичний фонд допомоги дітям 300 дол. і на СКВУ — 317 дол. Стипендійна референтура мала в минулому році 21 стипендіятів: в Польщі, Бразилії, Аргентині і в Римі. Досі 10 стипендіятів-богословів нашого Відділу одержали єрейські свячення. Стипендії складають членки Відділу та громадяни. В минулому році вислано через Централю 4,205 дол. на стипендії, та 640 дол. на одноразові допомоги. До Польщі вислано для священиків матерії на фелон, дві дальматики і реверенди.

Загальні Збори відбулися 4-го лютого. Контрольна Комісія висловила признання нашій довголітній скарбничці за фахове провадження книг. Головою Відділу вибрано знову Іванну Шкарупу.

Марта Сидір

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

Футбольний тренер Лобановський — хохол?

Важко доводиться пробудженій Україні отрястися від „опіки" російських поневолювачів та їх слуг, місцевих хохлів, що неначе чорні круки, густо обсіли усі ділянки суспільного життя нашого народу з наміром виклювати його національну душу. Особливо нахабно й брутально московські чорносотенці „опікувалися" протягом понад 70-річного панування над українськими спортовцями. Завівши тотальну русифікацію спортових шкіл, переселюючи найкращі таланти до Москви, Ленінграду, прикріплюючи до усіх спортових гуртків і команд вишколених перевинчів мозгів, російські фашисти зуміли знівечити національну свідомість сотням тисяч, перспективним українським спортовцям. Овочі цього злочину доводиться бачити й спортовим симпатикам у вільному світі, які у принагідних зустрічах із спортовцями з України не можуть з ними за малими вийнятками говорити рідною мовою. Можемо співчувати тим українським патріотам на рідних землях, які проводять масові акції за створення Олімпійського Комітету України та хочуть, як це зробили грузини, відокремити свої професійні футбольні дружини від імперіяльної футбольної федерації СССР. В таких умовинах це нелегка справа. І все ж можемо радіти, що в Україні ростуть нові національні сили, до яких приєднуються поволі вже й формальні комсомольці та навіть комуністи, які врешті, відчули, що вони є тільки знаряддям в руках старшого брата для ліквідації рідного народу.

Щоб не бути голословним, наведемо кілька чергових листів, що їх помістила київська „Спортивна Газета" 13-го лютого ц.р. Як зазначує редакція, з початком цього року газета одержала 52,482 листи, у великій більшості автори яких відкрито порушують справи створення в Україні Олімпійського Комітету і власної футбольної ліги і вихід футбольної збірної України на міжнародну арену.

В цих кількох листах, що їх передруковуємо, автори таврують відомого футбольного тренера київського „Динамо" і збірної СССР Валерія Лобановського. Ось що написав учень Білоцерківської середньої школи ч. 9 М. Лагутенко: „Хочу висловити своє обурення з приводу інтерв'ю В. Лобановського газеті „Советский Спорт" (виходить в Москві — О.Т.). Разом із автором В. Цигановим вони висміюють національні символи українського народу. Чи ж треба говорити, наскільки це безвідповідально? Прошу „Спортивну Газету" розпочати активну агітацію й вести постійне роз'яснення з тим, щоб українські спортсмени не цуралися свого, рідного, щоб цінували й мову свою, і культуру. Я розумію, що людина сама повинна обирати мову спілкування, однак ще живі стереотипи минулого і щоб їх поламати, треба, аби газета теж виконувала просвітительську ролю. Скільки є любителів футболу! Якби вони бачили повагу улюбленців до свого національного, то й самі мимоволі переймалися багатством їхньої щедрої душі. Так що це не просте питання. Не дуже вірю, що надрукуєте листа, а все ж надіюся... Адже так думає не один і не ніякий не націоналізм (якби сказали раніше) — це прояв національної гордости за все хороше і великий жаль за тим, що забуте".

А ось лист, що його написала група молоді з Івано-Франківська В. Гусак, З. Кулик, В. Кальченко і Б. Василюк (усього 7 підписів). „Чому 'Спортивна Газета' не друкує критичні зауваження читачів щодо національної свідомости українських тренерів? Я підтримую думку багатьох болільників футболу з приводу того, що одна з причин останніх невдач 'Динамо' й інших видів спорту, — це відсутність національної гордости, почуття патріотизму перед рідним народом. Нещодавно старший тренер 'Динамо' В. Лобановський дав інтерв'ю „Советскому спорту", в якому буквально насміхається над людиною, котра в 'Молоді України' відверто висловила свою позицію про стан рідної української мови в національних командах. На мою гадку, сміх Лобановського в даному випадку — це недоречне глумління над українською культурою, багатими традиціями, минулим нашого народу. Це глузування з багатотисячної армії болільників нашої республіки. Мої слова підтримують і мої друзі".

А. Яблонський з Одеси написав: Україна повинна мати національний олімпійський комітет — так думають мільйони жителів республіки. Якщо комусь хочеться точніше знати думку народу про це, то можна провести референдум — і результати будуть чіткі й конкретні. Чого ж ми чекаємо? Чи це піде на шкоду, якщо українські спортсмени відстоюватимуть спортову честь під прапором своєї республіки? І чому газета не очолить рух за цю благородну справу, як свого часу боролася про створення у Львові футбольної команди 'Карпати'?"

С. Карпинець з Івано-Франківської області: „Якось прочитав у вашій газеті, що футболісти улюбленої команди „Динамо" вже вчаться говорити чи то по-іспанськи, чи по-французьки. Напевно залежно від того, в якій країні грають. Це вже дуже добре, але який жаль, що багато з них виплекані молоком рідної неньки, а не вміють вимовити хоч би одного рідного слова. Як гірко спостерігати по телебаченню інтерв'ю, коли журналіст звертається до футболіста рідною мовою, а той ніби й не чує її.

І ще одне запитання: коли буде НОК на Україні? Ми ж маємо своє представництво в ООН, чому ж не можемо собі дозволити мати національну команду? Дорогі побратими, чому ми такі покривджені, це ж право нашого народу! Прошу вас, надрукуйте мого листа, може, зрештою, ті, від кого залежить розв'язання цих проблем, почують і розкажуть нам через газету, на що надіятися".

Варто пригадати читачам „Спортових Вістей" „Свободи", що „Спортивна Газета" виходить накладом 540,200 примірників. Недавно газета провела так зв. „читацький референдум", з якого виходить, що кожне число газети читає не менше чотири особи, отже в середньому понад два мільйони читачів.

Українські футбольні клюби розпочали сезон

Успішно розпочав сезон Одеський „Чорноморець". У своїх двох перших виступах цей клюб переміг Мінськ „Динамо" 3:1 і Вільнюс „Жальгіріс" 1:0.

Київське „Динамо" ремісувало у своїх виступах з ідентичними вислідами 1:1 з клюбами Душамбе „Памір" і війсковим клюбом ЦСКА.

Донецький „Шахтар" зазнав поразок з ЦСКА 0:4 і „Паміром" 1:2. Харківський „Металіст" ремісував з „Араратом" в Єревані 0:0.

Дніпропетровське „Дніпро" відбуло перші змагання чвертьфіналу за чашу Европи на виїзді в Лісбоні з місцевою „Бенфікою", з якою зазнало поразки 0:1. Відплатна зустріч відбудеться в Дніпропетровську, в якій тренер Кучеревський, як він сподівається, переможуть українські футболісти. До виходу до півфіналу футболістам „Дніпра" треба виграти різницею двох голів. Склад „Дніпра": Городов, Юдін, Геращенко, Сидельников, Ледяхов, Кудрицький, Багмут, Бенько, Сон, Жидков, Куліш, Червоний.

Склад київського „Динамо": Чанов, Безсонів, Баль, Яковенко, Кузнецов, Шматоваленко, Рац, Лужний, Литовченко, Саленко, Протасов, Заєць.

(от)

Закликають...

(Закінчення зі стор. 1)

Насправді певні аморальні особи вирішили заробити собі політичний капітал, використовуючи для своїх цілей підписи громадян, зібрані під протестом проти будівництва Піструлівської РЛС. Далі продовжується збір фальшивих підписів на словах проти будівництва Піструлівського об'єкту, насправді, використовуючи ці підписи вже з іншим текстом: „за приєднання до Чехословаччини", для переправки в Чехословаччину. Так деякі „патріоти" закарпатського краю йдуть на прямий обман свого народу. Українська Гельсінкська Спілка припускає, що з усіх 35 тисяч зібраних підписів можливо є декілька сотень за приєднання Закарпаття до Чехословаччини. Нам також відомо, що заяви про бажання закарпатців жити під чехословацькою юрисдикцією направлено в ООН вже від імени якогось „комітету спасіння закарпатських русинів". Комітет цей діє підпільно, громадяни не знають хто входить в цей комітет, бо діють вони за спиною народу, всіх громадсько-суспільних організацій Закарпаття.

Закарпатська крайова та Мукачевська зональна філії УГС рішуче відмежовуються від таких заяв та від збору обманним шляхом підписів громадян Закарпаття за приєднання до Чехословаччини. Такі заяви не мають нічого спільного з тим, за що виступає Українська Гельсінкська Спілка та Рух.

Закарпатська філія УГС як і Рух, які є складовими частинами всеукраїнських організацій, виступають проти сепаратизму і порушення цілости суверенних держав, в тому числі й України, за нерушимість кордонів у Европі. Одночасно ми виступаємо за повний та реальний суверенітет України, як держави, проводимо у життя ідеї єдности всього народу та дружби всіх народів, які населяють Україну. Ми боремось також за національне відродження українського народу, за його соціально-економічні права, в тому числі й українців Закарпаття.

Закликаємо всі народи Закарпаття тісніше згуртуватися, не піддаватися на провокації тих людей, які з метою задоволення своїх особистих амбіцій намагаються штовхнути народ Закарпаття у прірву, посіяти ворожнечу і ненависть. Закликаємо не піддаватися на провокації тих, хто знову хоче взятися за старе, пошматувати Закарпаття і розтягти його хто-куди. Мета боротьби УГС — Соборна Незалежна Українська Держава і достойне місце у ній має зайняти Закарпаття, яке двічі у дуже складній політичній ситуації 1919 і 1939 рр. оголошувало себе Україною, вірніше невід'ємною частиною України, а в 1939 р. Закарпаття проголосило себе незалежною державою — Карпатською Україною.

Закликаємо всіх громадян Закарпаття стати під один український синьо-жовтий прапор, щоб побороти партбюрократичну мафію і утвердити демократію. Слава Україні!"

Підписали звернення: Олександер Орос, голова Закарпатської філії УГС; Ярослав Каречак, голова Мукачевської зональної філії УГС; Богдан Дикий, співголова Мукачевської організації Рух.